

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

**Nenustatytų teisių turėtojų
kūrinių duomenų bazės diegimo ir naudojimo metodika**

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Vilnius
2015

Projekto vadovė ir atsakomoji redaktorė
Dr. Regina Varnienė-Janssen

Parengė

Tomas Auškalnis

Liubovė Buckienė

Janina Marcinkevičienė

Metodikos leidimą parėmė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

ISBN 978-609-405-102-9

© Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2015

© Vidaus rinkos derinimo tarnyba, 2015

TURINYS

Ivadas	5
I. Kruopšti paieška ir jos šaltiniai	9
1. Kas žinotina prieš pradėdant kruopščią paiešką.....	9
2. Kruopščios paieškos eiga	13
3. Kruopščios paieškos šaltiniai.....	14
4. Kruopščios paieškos pavyzdys: levos Simonaitytės kūrinių teisių turėtojų paieška.....	25
5. Kruopščios paieškos rezultatų teikimas Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazėje.....	27
II. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės naudotojo sąsajos	28
1. Prataris	28
2. Subjektai ir funkcijos.....	29
3. Naudotojų sąsajos (NS).....	30
3.1. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: išsami informacija	30
3.2. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: įterpti (įtraukti) kūriniai.....	36
3.3. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusas	39
3.4. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimas	41
3.5. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: piktogramos	42
3.5.1. Lentelės „Teisių turėtojas“ piktogramos	42
3.5.2. Piktograma „Žinynas“.....	43
3.5.3. Lentelės „Radiniai“ piktogramos.....	43
3.6. Įrašo tvirtinimas.....	43
3.7. Pagrindinė paieška	44
3.8. Paieška: visuomenės narys	45
3.9. Reikalavimas keisti statusą (visuomenės narys, kuris yra teisių turėtojas)	46
3.10. Reikalavimas keisti statusą (suinteresuotos organizacijos).....	47
3.11. Paieška: suinteresuotos organizacijos naudotojas.....	49
3.12. Paieška: atsakinga nacionalinė įstaiga.....	50
3.13. Suinteresuotos organizacijos ir organizacijos pagrindinio naudotojo registravimas	51
3.14. Informacijos apie suinteresuotą organizaciją ir organizacijos pagrindinį naudotoją tvirtinimas	53
3.15. ANĮ naudotojo registravimas	53
3.16. Suinteresuotos organizacijos naudotojų registravimas	54
3.17. Paketinis siuntimas	54
3.18. Integracija	55
4. Veiksmų eiga.....	57
4.1. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: veiksmų eiga	57
4.2. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo naujinimas: veiksmų eiga.....	58
4.3. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo tvirtinimas: veiksmų eiga.....	60
4.4. Reikalavimas keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą: veiksmų eiga	61

4.5.	Suinteresuotos organizacijos ir jos pagrindinio naudotojo registravimas	63
4.6.	Įrašo statuso kaita.....	64
5.	Duomenų bazės teikiami statistiniai duomenys	65
6.	Paveikslų turinio ir reikšminių žodžių rodyklė	66
	Santrumpų rodyklė	70
	Naudingų ir panaudotų šaltinių sąrašas.....	71
	Panaudotos literatūros sąrašas	73

Ivadas

Kultūros paveldo skaitmeninimo klausimai aktualūs ir šiandien. Bibliotekos, muziejai, archyvai, švietimo įstaigos, kino paveldo institucijos ir viešosios transliuojančiosios organizacijos skaitmenina savo kolekcijose arba archyvuose sukauptus kūrinius, siekdamos juos priartinti visuomenei. Šių darbų svarbą patvirtina ir strateginiai pastarųjų metų Europos Parlamento ir Europos Komisijos dokumentai.

Vienoje iš pavyzdinių Europos Komisijos dokumento „Europa 2020: pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“¹ iniciatyvų „Europos skaitmeninė darbotvarkė“² greta bendrosios rinkos kūrimo, socialinės sąveikos didinimo, pasitikėjimo internetu ir jo saugumo užtikrinimo išskiriamos ir tokios sritys, kaip skaitmeninio visuomenės raštingumo įgūdžių lavinimas, platesnis informacinių technologijų taikymas, skaitmeninės prieigos prie atminties institucijose sukaupto Europos kultūros paveldo kūrimas. Todėl kultūros paveldo skaitmeninimas laikomas svarbia priemone, užtikrinančia visuomenės plėtrą ir kuriančia socialinio, kultūrinio, finansinio ir inovacijų kapitalo pridėtinę vertę.

Atminties institucijos, įgyvendindamos šias nuostatas, skaitmenina savo fonduose saugomą kultūros paveldą ir prisideda prie Europos skaitmeninės bibliotekos kūrimo. Vykdydamos šią veiklą jos susiduria ir su neišspręstais teisiniais, ypač intelektinės nuosavybės, klausimais, kurie yra rimta kliūtis norint pateikti suskaitmenintą kūrinių Europos tinklams. Viena tokių kliūčių yra kūriniai, kurių autorius ar turtinių autorius teisių turėtojas nėra žinomi. Tai autorių teisių saugomi nenustatyti teisių turėtojų kūriniai (kituose šaltiniuose jie vadinami kūrinių našlaičiais), kurių vienas arba daugiau teisių turėtojų nežinomi arba jų neįmanoma rasti. Pagal 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/29/EB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių aspektų informacinėje visuomenėje suderinimo, kūrinys ar kitas saugomas objektas gali būti atgaminamas skaitmeniniu būdu ir padaromas viešai prieinamas tik gavus išankstinį jo teisių turėtojų sutikimą. Kai duomenų apie kūrinių teisių turėtojus trūksta, gauti jų sutikimą skaitmeninti kūrinius ir padaryti juos viešai prieinamus elektroninėje erdvėje sudėtinga.

Siekiant išspręsti šias teises problemas priimta ir šiuo metu Europos Sąjungos šalyse įgyvendinama 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/28/ES dėl tam tikro leistino nenustatyti teisių turėtojų kūrinių naudojimo (toliau tekste – „direktyva“). Šia direktyva siekiama sukurti teisinį reglamentavimą, kuris palengvintų kūrinių arba fonogramų, kuriems taikoma autorių teisių ar gretutinių teisių apsauga ir kurių teisių turėtojas nenustatytas arba nustatytas, tačiau nerastas, skaitmeninimą ir sklaidą. Direktyva taip pat siekiama spręsti specifinę nenustatyti teisių turėtojų kūrinių teisinio statuso nustatymo ir jo padarinių, susijusių su kūrinių ar fonogramų, laikomų nenustatyti teisių turėtojų kūrinių, leistiniais naudotojais ir leistiniais naudojimo būdais, problemą.

¹European Commission. *Communication from the Commission: Europe 2020: a strategy for smart, sustainable and inclusive growth* (2010). COM(2010). Prieiga per internetą: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLETE%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf> [žiūrėta 2014 m. lapkričio 1 d.].

²Europos skaitmeninė darbotvarkė. Europos Komisija. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: KOM (2010) 245, galutinis/2. Briuselis. Prieiga per internetą: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/europe2020stocktaking_lt.pdf [žiūrėta 2014 lapkričio 1 d.].

Direktyva pateikia bendrą metodą, kaip nustatyti nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusą ir leidžiamus tokio kūrinio naudojimo būdus, kad vidaus rinkoje būtų užtikrintas teisinis viešai prieinamų bibliotekų, švietimo įstaigų ir muziejų, taip pat archyvų, kino ar garso paveldo institucijų ir viešųjų transliuojančiųjų organizacijų saugomų nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo tikrumas ir tokio statuso pripažinimas visoje Europos Sąjungoje.

Direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad kūrinys ar fonograma laikomi nenustatytų teisių turėtojų kūriniais, jei nenustatytas nė vienas kūrinio ar fonogramos teisių turėtojas arba nė vienas iš nustatytų teisių turėtojų nebuvo rastas nepaisant kruopščios jų paieškos, atliktos ir užregistruotos pagal direktyvos 3 straipsnį. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas gali būti patvirtintas dviem atvejais: kai kūrinio autorius ar teisių turėtojas apskritai nežinomas, t. y. nežinoma jo tapatybė, arba kai autorius ar autorių teisių turėtojas nustatytas, tačiau nežinoma jo buvimo vieta. Kad būtų patvirtinta kuri nors iš šių sąlygų, būtina atlikti kruopščią paiešką.

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo sąlygos taikomos ne visiems nenustatytų teisių turėtojų kūriniais. Direktyvos taikymo sritis aiškiai nurodyta direktyvos 1 straipsnyje, į ją patenka tik nedidelė dalis kūrinių. Tai knygos, dienoraščiai, laikraščiai, žurnalai arba kiti rašytine forma išleisti kūriniai, saugomi viešai prieinamų bibliotekų, švietimo įstaigų ar muziejų, taip pat archyvų arba kino ar garso paveldo institucijų kolekcijose; kinematografiniai arba audiovizualiniai kūriniai ir fonogramos, saugomi viešai prieinamų bibliotekų, švietimo įstaigų ar muziejų, taip pat archyvų arba kino ar garso paveldo institucijų kolekcijose; autorių teisių ar gretutinių teisių saugomi kinematografiniai arba audiovizualiniai kūriniai ir fonogramos, kurie buvo pirmą kartą išleisti arba, jei nebuvo išleisti, pirmą kartą transliuoti valstybėje narėje, sukurti viešųjų transliuojančiųjų organizacijų iki 2002 m. gruodžio 31 d. ir saugomi tų organizacijų archyvuose.

Direktyva taip pat taikoma kūriniais ir fonogramoms, kurie niekada nebuvo išleisti ar transliuoti, jeigu viešą prieigą prie jų suteikė kultūros, švietimo ir mokslo įstaigos ar visuomeninės transliuojančiosios organizacijos, jeigu pagrįstai galima manyti, kad teisių turėtojai nepareikš prieštaravimo dėl šių kūrinių ir fonogramų naudojimo būdų ir sąlygų, numatytų direktyvoje; kūriniais ir kitiems saugomiems objektams, kurie yra nurodytų kūrinių ar fonogramų sudėtinė dalis, yra į juos įtraukti arba yra jų neatskiriama dalis. Neatskiriama kūrinio visumos dalimi gali būti laikomi brėžiniai, eskizai, žemėlapiai, iliustracijos, fotografijos ir kt. Direktyva netaikoma neintegruotiems meno kūriniais.

Organizacijos, planuodamos naudoti kūrinių ar fonogramą, privalo užtikrinti, kad būtų atlikta sąžininga kiekvieno kūrinio ar kito saugomo objekto paieška, kad ji būtų vykdoma naudojantis atitinkamais konkrečios kategorijos kūriniais ir kitiems saugomiems objektams tinkamais šaltiniais.

Siekiant užtikrinti deramą autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugą Europos Sąjungoje, direktyvoje numatytas suderintas kruopščios paieškos metodas ir sudarytas sąrašas šaltinių, kuriuose teikiama informacija apie kūrinius ir kitus saugomus objektus. Direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje reikalaujama, kad valstybės narės registruotų kruopščios paieškos atvejus duomenų bazėje ir nurodytų šią informaciją:

- 1) organizacijos atliktos kruopščios paieškos, po kurios padaryta išvada, kad kūrinys ar fonograma laikytini nenustatytų teisių turėtojų kūriniais, rezultatus;
- 2) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo pagal direktyvą būdus;
- 3) bet kokius organizacijų naudojamų kūrinių ir fonogramų nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statuso pokyčius;

4) būtina atitinkamos organizacijos kontaktinę informaciją.

Direktyvos 3 straipsnio 6 dalyje teigiama, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad 5 dalyje nurodyta informacija būtų registruojama vienoje bendroje viešai prieinamoje duomenų bazėje, sukurtoje ir valdomoje Europos Komisijos Vidaus rinkos derinimo tarnybos (angl. *Office for Harmonization in the Internal Market* – OHIM). Atkreiptinas dėmesys, kad tai tik dalis informacijos, kurią valstybės narės turi kaupti ir registruoti. Esant būtinybei įrodyti paieškos kruopštumą ir sąžiningumą, organizacijos gali pateikti ir papildomą sukaupią informaciją apie kruopščią paiešką.

Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 17 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymo³ (toliau tekste – „įstatymas“) 92 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad tam tikros rūšies kūriniams ir fonogramoms tinkamų paieškos šaltinių pavyzdinį sąrašą, pasikonsultavusi su teisių turėtojų ir nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojų asociacijomis ir įvertinusi jų rekomendacinius pasiūlymus, sudaro ir tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojai – kultūros, švietimo ir mokslo įstaigos bei visuomeninis transliuotojas – prieš pradėdami naudoti savo kolekcijose esančius kūrinius ir (arba) fonogramas kaip nenustatytų teisių turėtojų kūrinius turi atlikti kruopščią kiekvieno kūrinių teisių turėtojų paiešką. Paieška atliekama renkant ir tikrinant Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintus tam tikros rūšies kūriniams ir fonogramoms tinkamus paieškos šaltinius.

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojai, atlikę teisių turėtojų paiešką ir padarę išvadą, kad kūrinys ar fonograma laikomi nenustatytų teisių turėtojų kūriniu, privalo pateikti informaciją apie paieškos rezultatus Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai, kuri atsakinga už šių rezultatų surinkimą ir registraciją OHIM duomenų bazėje (toliau tekste – „duomenų bazė“) (įstatymo 93 straipsnio 1 dalis).

Pažymėtina, kad įstatyme reikalaujama išsamesnės informacijos nei direktyvos 3 straipsnio 5 dalyje. Įstatymo 93 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad duomenų bazėje registruojami šie duomenys:

- 1) atsakinga nacionalinė įstaiga (pavadinimas ir kontaktinė informacija);
- 2) teisių turėtojų paieškos, po kurios buvo padaryta išvada, kad kūrinys ar fonograma laikomi nenustatytų teisių turėtojų kūriniu, rezultatai;
- 3) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių pavadinimas arba, jei jo nėra, trumpas aprašymas ir pobūdis (rašytinis, audiovizualinis kūrinys ar fonograma);
- 4) autorius (bendraautorai), atlikėjas (atlikėjų kolektyvas), audiovizualinio kūrinių ar fonogramos gamintojas, leidėjas (jeigu tokia informacija nurodyta kūrinyje ar fonogramoje);
- 5) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojas (pavadinimas ir kontaktinė informacija);
- 6) nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo būdai;
- 7) informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statuso panaikinimą.

Duomenų bazėje atsiradus šiai informacijai, kūriniui suteikiamas nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusas, ir jį nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojai gali naudoti tik įstatyme numatytais būdais ir sąlygomis. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojams tokius kūrinius leidžiama naudoti nekomerciniais tikslais, vykdant

³ Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 17 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo VII skyriumi įstatymas Nr. XII-1460.

įprastinę veiklą, atitinkančią viešąjį interesą kultūros sklaidos, paveldo apsaugos, švietimo, mokslo ir visuomenės informavimo srityse. Vienoje šalyje paskelbus kūrinių nenustatytų teisių turėtojų kūriniu, jis tokiu pripažįstamas visoje Europos Sąjungoje. Tai reiškia, kad bet kuri kultūros paveldo organizacija, turinti šį kūrinių savo kolekcijose ar rinkiniuose, gali jį skaitmeninti ir viešai skelbti visoje Europos Sąjungoje. Atsiradę teisių turėtojai gali reikalauti keisti tokio kūrinio statusą ir susigražinti teises į jį.

Duomenų bazėje kaupiama informacija apie tokius Europos Sąjungos šalyse narėse išleistus, pagamintus arba transliuotus kūrinius: spausdintinius kūrinius (knygas, žurnalus, laikraščius ir kitokius rašytine forma išleistus kūrinius), kino ir audiovizualinius kūrinius bei fonogramas, kūrinius, įterptus arba įtrauktus į kitus kūrinius (pvz., paveikslus, fotografijas) arba fonogramas, iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinius (t. y. kūrinius, kurių kai kurie teisių turėtojai nustatyti, rasti ir davė sutikimą naudoti kūrinių atsižvelgiant į jų turimas teises).

Duomenų bazėje teikiama informacija, susijusi su nenustatytų teisių turėtojų kūrinių, saugomais viešai prieinamose šalių narių bibliotekose, švietimo įstaigose, muziejuose, archyvuose, kino ir garso paveldo institucijose, viešosiose transliuojančiose organizacijose. Suinteresuotos organizacijos, norinčios naudoti nenustatytų teisių turėtojų kūrinius skaitmeninimo projektuose, duomenų bazėje gali nesunkiai rasti informaciją apie reikiamus kūrinius. Duomenų bazės naudotojams galima atlikti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių paiešką, sužinoti juos naudojančių organizacijų kontaktinę informaciją ir keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą. Duomenų bazėje taip pat galima rasti ir statistinius duomenis apie joje įregistruotus kūrinius.

Rengiant pirmąją metodikos dalį – nenustatytų teisių turėtojų kūrinių kruopščios paieškos gaires, buvo pasinaudota *Orphan Works Diligent Search Guidance for Applicants: Literary Works*⁴ (2014) kruopščios paieškos eigos logika. Taip pat pateikiami pagrindiniai ir papildomi paieškos šaltiniai. Tai padės nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudotojams atlikti kruopščią paiešką, siekiant nustatyti kūrinių teisių turėtojus.

Antroje metodikos dalyje pateikiamas OHIM duomenų bazės naudotojo sąsajų aprašymas. Metodikos pabaigoje pateikiama paveikslų turinio ir reikšminių žodžių bei dažnai vartojamų santrumpų rodyklės.

⁴ *Orphan works diligent search guidance for applicants: literary works*. [Interaktyvus]. [žiūrėta 2014 m. lapkričio 1 d.]. Prieiga per internetą: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/352834/orphan-works-literary-works.pdf

I. Kruopšti paieška ir jos šaltiniai

1. Kas žinotina prieš pradėdant kruopščią paiešką

Kruopšti paieška nėra naujas procesas – ją atlieka kultūros paveldo ir kitos institucijos, nustatydamos atgamintinų kūrinių teisių turėtojus. Pati tokios paieškos procedūra nėra nustatyta, jos eiga priklauso nuo to, kokia informacija prieinama. Siekiant užtikrinti deramą autorių teisių apsaugą Europos Sąjungoje, reikalingas vieningas kruopščios paieškos metodas.

Kad kruopšti paieška nebūtų dubliuojama, ji turėtų būti atlikta tik toje valstybėje narėje, kurioje kūrinys buvo pirmą kartą išleistas arba transliuotas.

Kiekvienu atveju naudotojai turi įrodyti, kad paieška buvo tikrai kruopšti, kad buvo naudojamos visais įmanomais šaltiniais. Paieškos kruopštumas gali būti vertinamas pagal peržiūrėtų išteklių ir patikrintų teisių turėtojų skaičių (autorius, leidėjas, autoriaus testamentą vykdytojas, palikimo valdytojas ir t. t.).

Prieš pradėdami kruopščią paiešką naudotojai turėtų apsvarstyti tokius klausimus:

Kodėl norima naudoti atitinkamą kūrinį?

Kruopšti paieška užima laiko ir kainuoja, tad galbūt galima kūrinį pakeisti tuo, kurio teisių turėtojai nustatyti ir žinoma jų buvimo vieta.

Ar tikrai žinoma, kad kūriniumi galioja autorių teisės?

Viešo naudojimo kūrinį (kai yra pasibaigęs autorių teisių galiojimo terminas) galima naudoti neatlygintinai. Norint sužinoti, ar kūriniumi taikomos autorių teisės, reikia atsakyti į tokius klausimus:

- kada kūrinys buvo pirmą kartą sukurtas (išleistas);
- koks numanomas kūrinio amžius;
- ar žinoma, kad teisių turėtojas dar gyvas; jeigu ne, kada jis mirė.

Aiškinantis šiuos klausimus reikėtų vadovautis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi. Turtinės autorių teisės galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po autoriaus mirties, neatsižvelgiant į datą, kada kūrinys teisėtai tapo viešai prieinamas.

Taikant šio straipsnio nuostatas būtina atsižvelgti į tai, kad įstatymo normos negalioja atgaline data, todėl 70 metų terminas taikomas tik toms autorių teisėms, kurių apsaugos terminas nėra pasibaigęs šio įstatymo įsigaliojimo metu.

Svarbu atsižvelgti ir į tai, kad įvairiais laikotarpiais Lietuvoje buvo taikomi skirtingi autorių teisių galiojimo terminai. Skaičiuojant autorių teisių galiojimo terminą, aktualios keturios datos. Iki 1973 m. Lietuvoje buvo 15 metų autoriaus teisių galiojimo terminas; nuo 1973 m. terminas pratęstas iki 25 metų, tačiau toks terminas buvo taikomas tik toms autorių teisėms, kurių 15 metų galiojimo terminas 1973 m. buvo nepasibaigęs.

1994 m. priimtame naujame Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytas 50 metų autorių teisių galiojimo terminas; jis taikomas tik toms teisėms, kurių galiojimo terminas 1994 m. nebuvo pasibaigęs.

1999 m. Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme nustatytas 70 metų autorių teisių galiojimo terminas.

Nustatant autorių teisių galiojimo terminą reikia įvertinti, ar įsigaliojant naujoms įstatymo normoms, nustatančioms ilgesnius autorių teisių galiojimo terminus, ankstesnis teisių galiojimo terminas buvo pasibaigęs ir kūrinys buvo tapęs viešąja nuosavybe. Jei taip, ilgesni terminai netaikomi ir autorių teisių galiojimo terminas nepratęsiamas.

Specialūs turtinių autorių teisių galiojimo terminai reglamentuojami Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 35 straipsnyje:

- Turtinės autorių teisės į kūrinių, sukurtą bendraautorystės pagrindu, galioja visą bendraautorių gyvenimą ir 70 metų po paskutinio bendraautoriaus mirties.
- Turtinės autorių teisės į kūrinių, kuriame nenurodytas autoriaus vardas arba nurodytas autoriaus pseudonimas, galioja 70 metų po datos, kai kūrinys teisėtai tapo viešai prieinamas. Jei tokio kūrinio autoriaus tapatybė nekelia abejonių arba per nurodytą terminą paaiškėja autoriaus tikrasis vardas, autorių turtinės teisės į tokį kūrinių galioja visą autoriaus gyvenimą ir 70 metų po autoriaus mirties.
- Turtinės autorių teisės į kolektyvinių kūrinių galioja 70 metų po datos, kai kūrinys teisėtai tapo viešai prieinamas. Kai kūrinių sukūrusių fizinių asmenų tapatybė viešai prieinamame kūrinyje nekelia abejonių, taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.
- Turtinės autorių teisės į audiovizualinių kūrinių galioja tol, kol gyvi režisierius, scenarijaus ir dialogų autoriai, dailininkas, operatorius ir specialiai audiovizualiniam kūriniui sukurtos muzikos autorius ir 70 metų po paskutiniojo iš jų mirties.
- Turtinės autorių teisės į muzikos kūrinių su žodžiais galioja visą muzikos kūrinio su žodžiais autorių (kompozitoriaus ir žodžių autoriaus) gyvenimą ir 70 metų po ilgiausiai išgyvenusio autoriaus mirties, neatsižvelgiant į tai, ar šie asmenys laikomi bendraautoriais, ar ne, su sąlyga, kad jų sukurtos kūrinio dalys (muzika ir žodžiai) buvo kuriamos specialiai tam kūriniui.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad terminai pradedami skaičiuoti nuo sausio 1 dienos po tų metų, kada įvyko juridinis faktas, suteikiantis pagrindą skaičiuoti terminą. Autorių teisių galiojimo terminas į atskirais vienetais (tomais, dalimis, laidomis, epizodais) išleistą kūrinių skaičiuojamas kiekvienam vienetai atskirai nuo to vieneto teisėto išleidimo datos.

Kai kūrinių bendru kūrybiniu darbu sukuria du arba daugiau fizinių asmenų, jie laikomi bendraautoriais, nepaisant to, ar tas kūrinys sudaro nedalomą visumą, ar susideda iš dalių, kurių kiekviena gali turėti savarankišką reikšmę. Bendrai sukurtos kūrinio dalis laikoma turinčia savarankišką reikšmę, jeigu ji gali būti panaudota atskirai nuo kitų to kūrinių dalių. Nė vienas iš bendraautorių neturi teisės uždrausti naudoti bendrą kūrinių neturėdamas tam pakankamo pagrindo.

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių samprata

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys – tai autorių teisių saugomas kūrinys, kurio vienas arba daugiau teisių turėtojų nežinomi arba jų neįmanoma rasti. Teisių turėtojas gali būti autorius (-iai) ir (arba) leidėjas (-ai). Norint naudoti

autorių teisių saugomą kūrinį, privaloma gauti atitinkamo teisių turėtojo leidimą. Jeigu teisių turėtojo (arba vieno iš jų) neįmanoma rasti, dėl juridinių priežasčių kūrinio atgaminti paprastai negalima. Tokia situacija nenaudinga nei teisių turėtojui, nei galimiems tokių kūrinių naudotojams.

Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai sudaro tam tikrą Europos Sąjungos šalių narių bibliotekų, muziejų, archyvų, kino ir garso paveldo institucijų bei transliuojančiųjų organizacijų rinkinių dalį. Tai, kad trūksta duomenų apie jų teisių turėtojus, kelia sunkumų norint juos skaitmeninti ir teikti viešai elektroninėje erdvėje.

Kūrinio teisių turėtojo samprata

Autorių teisių subjektais (teisių turėtojais) pagal Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymą yra laikomi autoriai, kiti fiziniai arba juridiniai asmenys, įstatymo nustatytais atvejais turintys išimtinės turtinės autorių teises, taip pat fiziniai arba juridiniai asmenys, kuriems perėjo išimtinės turtinės autorių teisės (autorių teisių perėmėjai). Teisių turėtojas gali leisti arba uždrausti naudoti kūrinį.

Kūrinio, ypač neišleisto, autoriaus vardas gali būti nežinomas, tačiau svarbios informacijos galima rasti pačiame kūrinyje, pvz., padėkos žodyje, dedikacijoje arba kitoje kūrinio dalyje. Gali padėti ir kūrinio kontekstas. Išleistų kūrinių autorius ir leidėjas nurodomas kūrinyje.

Kūriniui gali būti taikomos įvairios teisės, todėl naudotojas turi nustatyti ir pačias teises, ir kuriam teisių turėtojui jos priklauso. Pvz., teisė skaitmeninti gali būti vieno teisių turėtojo nuosavybė, o teisė spausdinti – kito.

Būtina atlikti kiekvieno teisių turėtojo paiešką. Surasto teisių turėtojo patartina pasiteirauti apie dar nesurastą kitą teisių turėtoją.

Jeigu žinoma, kad teisių turėtojas yra už Lietuvos ribų, būtina atlikti paiešką kitose šalyse.

Jeigu žinoma, kad autorius miręs (arba apie tai sužinoma iš kruopščios paieškos), būtina sužinoti, ar kūrinio teisės nėra perduotos jo giminėms ar šeimos nariams.

Verstinis kūrinys gali būti saugomas vertėjo autorių teisių, todėl gali tekti atlikti vertėjo paiešką. Jeigu norima naudoti originalų kūrinį ir žinomas jo vertėjas į kokią nors kalbą arba vertimo leidėjas, jis gali padėti surasti originalaus kūrinio teisių turėtoją. Norint naudoti autorių teisių saugomą kūrinio vertimą, būtina gauti ir vertimo, ir originalo teisių turėtojų sutikimą.

Kai kurie kūriniai gali būti anoniminiai, kartais gali būti keletas to paties autoriaus vardo variantų arba kūrinys gali būti pasirašytas slapyvardžiu. Naudotojams būtina tai įvertinti. Pavyzdžiui, Bernardas Brazdžionis – prozininkas, poetas, dramaturgas – *Vytės Nemunėlio* slapyvardžiu pasirašinėjo knygeles vaikams.

Komercinių žurnalų arba laikraščių straipsniai gali būti parašyti redakcijose dirbančių ar laisvai samdomų žurnalistų, kitų teikėjų, gali būti perspausdinti iš kitų leidinių. Tai taip pat susiję su teisių turėtojais.

Būtina atsižvelgti į tai, kad elektroniniuose laikraščiuose ir žurnaluose skelbiama informacija, jog autorių teisės priklauso leidėjui, kartais gali reikšti, kad leidėjui priklauso teisės ne į turinį, o į tinklalapio dizainą.

Kur kūrinys saugomas?

Kūrinio kilmė (saugojimo vieta) taip pat gali suteikti vertingos informacijos apie teisių turėtoją.

Jeigu kūrinys saugomas bibliotekoje, muziejuje arba archyve, informacijos gali suteikti šios institucijos.

Ar žinoma, kad kūrinys neturi teisių turėtojų?

Prieš pradėdami kruopščią paiešką, nacionalinėje ir OHIM duomenų bazėse naudotojai turi patikrinti, ar jau buvo atlikta kruopšti atitinkamo kūrinio paieška siekiant nustatyti teisių turėtojus.

Ar kūrinys buvo išleistas arba transliuotas?

Jeigu kūrinys prieinamas plačiajai visuomenei internetu arba buvo transliuotas kokiais nors tinklais ar kanalais, informacijos apie teisių turėtojus gali turėti leidėjai ir transliuotojai.

2. Kruopščios paieškos eiga

Kruopščios paieškos veiksmai

Pirmiausia būtina kreiptis į kūrinio autorių. Jei autorius nėra teisių turėtojas, jis gali turėti informacijos apie galimą teisių turėtoją.

Jeigu autorius nerandamas, naudotojas atlieka kitų teisių turėtojų paiešką, tikrina įvairius šaltinius.

Kartais tam tikruose šaltiniuose gali būti informacijos, nukreipiančios atgal į jau patikrintus šaltinius, todėl pastaruosius gali tekti tikrinti iš naujo.

Kiti svarbūs dalykai

Norint naudoti kūrinius būtinas teisių turėtojų sutikimas, tačiau išsiaiškinti, kas yra teisių turėtojai, nustatyti jų buvimo vietą ir gauti iš jų leidimus naudoti kūrinių dažnai labai sudėtinga.

Kai yra nustatyta teisių turėtojo buvimo vieta, bet jis nereaguoja į pastangas gauti leidimą naudoti kūrinių, kūrinyms negali būti laikomas nenustatytų teisių turėtojų kūriniu. Teisių turėtojas gali neatsakyti į naudotojo prašymus.

Būtina žinoti, kad paieška tam tikruose ištekliuose gali kainuoti.

Bendravimas su galimais palikimo vykdytojais ir autoriais

Susisiekimas su autoriaus testamento vykdytoju (palikimo valdytoju)

Pagal *Orphan Works Diligent Search Guidance for Applicants: Literary Works (2014)*, jeigu naudotojas, patikrinęs atitinkamus šaltinius, aptinka esamą arba vėliausią žinomą galimo teisių turėtojo adresą, jis turėtų su juo susisiekti ir paprašyti leidimo naudoti kūrinių. Svarbu žinoti, kad galimas teisių turėtojas neprivalo teikti informacijos. Net tuo atveju, kai galima spėti jį esant teisių turėtoją, o į užklausimus neatsakoma, kūrinio negalima laikyti nenustatytų teisių turėtojų kūriniu.

Susisiekimas su literatūros agentu

Jeigu autoriui arba literatūrinio palikimo valdytojui atstovauja literatūros agentas, paiešką tikslingusia pradėti nuo jo. Agentas susiseks su autoriumi arba palikimo valdytoju.

Susisiekimas su leidėjais

Jeigu naudotojas nustatė autorių arba palikimo valdytoją, tačiau neturi jų kontaktinių duomenų, jis turėtų kreiptis į leidėją.

Susisiekimas su galimu teisių turėtoju

Jeigu susisiekus su galimu teisių turėtoju paaiškėja, kad jis nėra jūsų ieškomas teisių savininkas, jis gali turėti tolimesnėms paieškoms naudingos informacijos.

Jeigu pavyko susisiekti su teisių turėtoju, tačiau žinoma arba manoma, kad yra ir daugiau nenustatytų teisių turėtojų, patartina to asmens pasiteirauti jam žinomos informacijos.

3. Kruopščios paieškos šaltiniai

Direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad pasikonsultavusi su teisių turėtojais ir naudotojais kiekviena valstybė narė turi nustatyti kiekvienos kategorijos kūriniams ir fonogramoms tinkamus paieškos šaltinius (jie turi apimti bent jau direktyvos priede išvardytus šaltinius).

Direktyvos priede išvardyti šaltiniai

Išleistoms knygoms:

- privalomasis egzempliorius, bibliotekų ir kitų institucijų turimi katalogai ir autoritetinių įrašų duomenų bazės;
- atitinkamos šalies autorių ir leidėjų asociacijos;
- esamos duomenų bazės ir registrai, WATCH (angl. *Writers, Artists and their Copyright Holders*), ISBN (Tarptautinis standartinis knygos numeris, angl. *International Standard Book Number*) ir duomenų bazės, kuriose išvardytos spausdintos knygos;
- susijusių kolektyvinio autorių teisių administravimo asociacijų, visų pirma atgaminimo teisių organizacijų, duomenų bazės;
- šaltiniai, apimantys kelias duomenų bazines ir registrus, įskaitant VIAF (Virtualusis tarptautinis autoritetinis failas, angl. *Virtual International Authority Files*) ir ARROW (angl. *Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works*).

Laikraščiams, žurnalams, dienoraščiams ir periodiniams leidiniams:

- ISSN (Tarptautinis standartinis serialinio leidinio numeris, angl. *International Standard Serial Number*), naudojamas periodiniams leidiniams;
- bibliotekų fondų ir kolekcijų indeksai ir katalogai;
- privalomasis egzempliorius;
- atitinkamos šalies leidėjų, autorių ir žurnalistų asociacijos;
- susijusių kolektyvinio autorių teisių administravimo asociacijų, tarp jų atgaminimo teisių organizacijų, duomenų bazės.

Vizualiniams kūriniams, tarp jų vaizduojamojo meno kūriniams, fotografijoms, iliustracijoms, dizaino, architektūros darbams ir jų brėžiniams, kitiems tokiems darbams, skelbiamiems knygoje, dienoraščiuose, laikraščiuose ir žurnaluose ar kituose kūriniuose:

- anksčiau nurodyti šaltiniai;
- susijusių kolektyvinio autorių teisių administravimo asociacijų, visų pirma vizualinių kūrinių atgaminimo teisių organizacijų, duomenų bazės;
- prireikus – vaizduojamojo meno agentūrų duomenų bazės.

Audiovizualiniams kūriniams ir fonogramoms:

- privalomasis egzempliorius;
- atitinkamos šalies gamintojų asociacijos;

- kino ar garso paveldo institucijų ir nacionalinių bibliotekų duomenų bazės;
- duomenų bazės, kuriose taikomi atitinkami standartai ir identifikatoriai, pavyzdžiui, ISAN (angl. *International Standard Audiovisual Number*) – audiovizualinei medžiagai, ISWC (angl. *International Standard Music Work Code*) – muzikos kūriniais ir ISRC (angl. *International Standard Recording Code*) – fonogramoms;
- susijusių kolektyvinio autorių teisių administravimo asociacijų, visų pirma autorių, atlikėjų, fonogramų gamintojų ir audiovizualinės medžiagos gamintojų, duomenų bazės;
- titrai ir kita informacija, nurodyta ant kūrinio pakuotės;
- kitų susijusių asociacijų, atstovaujančių konkrečiai teisių turėtojų kategorijai, duomenų bazės.

Išleistų knygų paieškos šaltiniai

Pagrindiniai šaltiniai

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių registrai

Jeigu kūrinys užregistruotas nacionalinėje Nenustatytų teisių turėtojų duomenų bazėje (kūrinių registre), tai reiškia, kad kruopšti jo paieška jau atlikta ir galbūt dar yra galiojanti. Naudotojai turi patikrinti ir Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) duomenų bazę.

Nacionalinės bibliografijos duomenų bazės, bibliotekų katalogai, bibliotekų ir kitų institucijų tvarkomos autoritetinių įrašų duomenų bazės

Jei naudotojas žino, kad kūrinys yra išleistas, bibliotekos gali turėti daugiau informacijos apie teisių turėtoją.

Leidėjų ir autorių asociacijos

Leidėjas gali turėti informacijos apie išleistų kūrinių teisių turėtojus. Jeigu naudotojas nerado autoriaus kontaktinių duomenų, tačiau nustatė leidėją, jis turi susisiekti su pastaruoju ir paprašyti leidimo atgaminti kūrinį arba persiųsti prašymą autoriui.

Informacijos gali būti kolektyvinio administravimo asociacijų interneto svetainėse.

Naudingos nuorodos

- Lietuvos leidėjų asociacija (<http://www.lla.lt/>);
- Autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacija LATGA (<http://www.latga.lt/kontaktai>);
- Lietuvos rašytojų sąjunga (www.rasytojai.lt);
- Lietuvos meno kūrėjų asociacija – LMKA (www.lmka.lt).

Esamos duomenų bazės ir registrai

ISBN (Tarptautinis standartinis knygos numeris) Lietuvos agentūra (<http://www.lnb.lt/apie-nb/struktura-ir-kontaktai/bibliografijos-ir-knygotyros-centras>);

Leidybinio katalogavimo agentūra (<http://www.lnb.lt/apie-nb/struktura-ir-kontaktai/bibliografijos-ir-knygotyros-centras>);

Katalogas „Lietuvos leidėjai“. Paieška kataloge adresu <http://leidejai.libis.lt:8088/>

Patartina patikrinti integruotus informaciją teikiančius šaltinius iš įvairių duomenų bazių ir registru.

Naudingos nuorodos

- Virtualusis tarptautinis autoritetinis failas (angl. *Virtual International Authority File*) – VIAF (www.viaf.org);

Autoritetinių įrašų rodyklės:

- LNB elektroniniame kataloge (<http://www.libis.lt:8080>);
- LIBIS suvestiniame kataloge (<http://www.libis.lt>).

Duomenų bazės:

bibliografinės duomenų bazės (bibliografinių įrašų rinkiniai);
visatekstės duomenų bazės.

Papildomi šaltiniai

Tai nėra išsamus sąrašas. Naudotojas turi nuspręsti, kurie iš šių šaltinių jam svarbūs ir tinka atitinkamam kūrinio tipui.

Kūrėjų sąrašas ir kita informacija kūrinyje

Tai gali duoti užuominų apie teisių turėtojų vardus arba jų buvimo vietas. Informacija apie spausdintinių knygų leidėją ir autorių teikiama antraštiniame puslapyje. Jeigu kūrinys yra vertimas, jame turi būti nurodytas ir vertėjo vardas. Leidimo duomenys gali padėti nustatyti pirmos laidos datą ir paskesnių laidų ar peržiūrų datas.

Būtina nepamiršti, kad leidyklos pavadinimas ir adresas gali būti pasikeitęs.

Knygoje gali būti informacijos ir apie autorių: biografinių duomenų, akademinis laipsnis ir (arba) vardas, gyvenamoji vieta.

Keleto autorių kūrinuose (pvz., apsakymų, eilėraščių, esė ar kitų kūrinių fragmentų rinkiniuose) gali būti padėkos ar leidimų skirsniai, kuriuose gali būti užuominų apie galimus teisių turėtojus.

Svarbu žinoti, kad autoriai kartais naudoja slapyvardžius. Tokiais atvejais būtina patikrinti informacinius slapyvardžių šaltinius.

Naudingos nuorodos

- Lietuviškieji slapyvardžiai: lietuviškos spaudos iki 1990 m. slapyvardžių sąvadas (sud. Jonas Mačiulis). Vilnius: Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, 2004. – ISBN 9955-541-28-8;
T. 1: Autoriai, 2004. – ISBN 9955-541-26-1;
T. 2: Slapyvardžių žodynas, 2004. – ISBN 9955-541-27-X;
- Apie lietuviškuosius slapyvardžius: straipsnių rinkinys (sud. Jonas Mačiulis). Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2008. – ISBN 978-9955-541-96-7.

Kūrinio kilmė (saugojimo vieta)

Jeigu kūrinys saugomas muziejuje, bibliotekoje arba organizacijos interneto svetainėje, informacijos apie teisių turėtojus gali turėti šios įstaigos.

Jeigu kūrinys yra privataus archyvo rinkinio dalis, informacijos gali turėti archyvarai.

Bendroji paieška internete

Atlikti tokią paiešką naudinga pačioje pradžioje arba kai randama naujos informacijos (pvz., aptinkama autoriaus svetainė).

Naudojantis paieškos sistemomis ir įvedant paieškos žodžius, reikia būti atidžiam. Pavyzdžiui, nepakanka ieškoti vien tik teisių turėtojo vardo: tokie paieškos žodžiai kaip „žmona“, „sūnus“ ar „duktė“ taip pat gali būti naudingi nustatant identifikuojamo autoriaus giminystės ryšius. Patariama peržiūrėti keletą paieškos rezultatų puslapių. Kartu su autoriaus vardu naudinga panaudoti dar ir tokius paieškos žodžius: agentas, literatūros agentas, literatūrinis palikimas, draugija, biografija, interviu, knygos antraštė.

Svarbu pasinaudoti keletu paieškos sistemų: *Google*; *Bing*; „Vikipedija“.

Žmonių paieškos svetainė (<http://www.usidentify.com/>) padės rasti asmenį Jungtinėse Amerikos Valstijose, joje galima ieškoti asmenų pagal mergautinę pavardę arba slapyvardį.

Identifikatoriai

ISTC – Tarptautinis standartinis teksto kodas (angl. *International Standard Text Code*). Tai sistema, skirta kūriniams, kurių pagrindas yra tekstas, identifikuoti. ISTC numeriai gali būti suteikiami atskiriems spausdintinių, elektroninių ir garsinių knygų, laikraščių, žurnalų ir kt. leidinių turinio elementams.

ISNI – Tarptautinis standartinis vardo identifikatorius (angl. *International Standard Name Identifier*). Integruota kūrinių bendraautorių ir platintojų (tyrėjų, išradėjų, rašytojų, vizualinio meno kūrėjų, atlikėjų, prodiuserių, leidėjų paieška įvairiose duomenų bazėse. ISNI yra autoritetinių įrašų tvarkyboje naudojamas asmenų arba kolektyvų identifikatorius. Gali būti naudojamas ir kai kalbama apie teisių valdymą ar išteklių atskleidimą.

Naudingos nuorodos

- Tarptautinis standartinis teksto kodas (www.istc-international.org);
- Tarptautinis standartinis vardo identifikatorius (<http://www.isni.org/>).

Įvairios duomenų bazės ir autorių rodyklės. Atviros prieigos duomenų bazės

E. paveldas. Bibliotekų, archyvų ir muziejų suskaitmenintų kultūros paveldo objektų (tarp jų senosios lietuviškos knygos (1547–1863) ir lietuviškos periodinės spaudos (1864–1940 m.)) duomenų bankas.

Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka (eLABa). Čia kaupiami, saugomi ir pateikiami elektroniniai Lietuvos mokslo ir studijų dokumentai (monografijos, mokslo žurnalai, disertacijos ir santraukos, vadovėliai ir kita mokslo ir studijų literatūra).

Lietuvos elektroninė periodika. Svetainėje pateikiami Lietuvos spausdintų periodinių ir tęstinių leidinių internetiniai adresai, tik internete platinamų žurnalų ir laikraščių tinklalapių nuorodos, kaupiamos spausdintų mokslo žurnalų ir leidinių e. versijos.

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas (NBDB). Banke yra: nuo 1998 m. privalomojo egzemplioriaus pagrindu gautų knygų, brošiūrų, natų, dailės albumų, plakatų, portretų, reprodukcijų, atvirukų, žemėlapių, serialinių leidinių, garso ir vaizdo įrašų, elektroninių išteklių, leidinių Brailio raštu bibliografiniai įrašai; Lietuvoje išleistų ir privalomojo egzemplioriaus pagrindu gautų serialinių leidinių (žurnalų, laikraščių, tęstinių leidinių,

almanachų, mokslo darbų ir kitų rinkinių), monografijų, garso įrašų, elektroninių išteklių sudėtinių dalių bibliografiniai įrašai; retrospektyvinės bibliografijos įrašai knygoms, smulkiems spaudiniams lietuvių kalba (1547–1940), lietuviškiems periodiniams leidiniams (1823–1940) ir lietuviškų periodinių leidinių publikacijoms, išleistoms Lietuvoje, Mažojoje Lietuvoje ir JAV (1832–1890, 1894–1897, 1904–1907, 1910); knygų hebrajų ir jidiš kalbomis nuo 1759 m. iki 1940 m. bibliografiniai įrašai.

Nacionalinės bibliografijos duomenų banko Analizinės bibliografijos posistemyje teikiami bibliografiniai įrašai iš beveik devynių šimtų Lietuvoje leidžiamų periodinių ir tęstinių leidinių ir Lituhanikos, straipsnių įrašai iš konferencijų medžiagos rinkinių. Norint surasti straipsnių įrašus, reikia pasirinkti „Straipsnių paieška“.

Lituanistika. Humanitarinių ir socialinių mokslų tyrimai, kurių objektas – Lietuvos valstybės, visuomenės, kultūros, lietuvių tautos, kalbos raida ir dabartis. Duomenų bazėje yra straipsnių bibliografiniai įrašai, santraukos lietuvių ir anglų kalbomis, Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų žurnalų viso teksto publikacijos nuo 2009 m., nuorodos į laisvos prieigos dokumentus.

Autorių ar teikėjų vardai nurodomi bibliografinių ir autoritetinių įrašų duomenų bazėse. Čia galima rasti duomenų apie autoriaus mirties datą, tikrąjį vardą, visą pavardės formą (jeigu autorius pasirašo inicialais), mergautinę pavardę, ankstesnį ar vėlesnį vardą, slapyvardį, religinį vardą ir t. t.

Naudingos nuorodos

- E. paveldas (<http://www.epaveldas.lt/>);
- ELABa (www.elaba.lt/);
- Lietuvos elektroninė periodika (<http://www.eperiodika.lt/>);
- Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas – NBDB (<http://www.libis.lt:8082/>);
- Lituhanistika (<http://lituanistika.library.lt>).

Internetinės duomenų bazės ir katalogai

Informacijos apie išleistus kūrinius, autorius ir išleidimo datą galima rasti *Amazon*, *Google Books*, *Apple iPad* elektroninėse parduotuvėse. Išleidimo data jose gali būti netiksli, todėl patartina patikrinti ir kitus šaltinius. *Amazon* ir *Apple iPad* ypač naudingos ieškant informacijos apie elektroninius leidinius ir autoriaus pakartotinai išleistus kūrinius.

Naudingos nuorodos

- *Amazon* (<http://www.amazon.com/>);
- *Google Books* (www.books.google.com/);
- *Ibooks* (<https://www.apple.com/ibooks/>);
- *iBooks Author* (<https://www.apple.com/ibooks-author/>).

Paveldėto turto įpėdinių paieška

Šie šaltiniai gali padėti surasti rašytojo kūrybinio palikimo paveldėtojus.

Laikraščių archyvai

Laikraštyje gali būti paskelbtas nekrologas. Svetainių, kurios suteikia prieigą prie suskaitmenintų laikraščių, daugėja, todėl archyvai gali būti prieinami per internetą.

Naudingos nuorodos

- Lietuvos laikraščiai internete (<http://www.laikrasciai.lt/>);
- Lietuvos elektroninė periodika (<http://www.eperiodika.lt/>).

Archyvai

leškant informacijos apie giminystės ryšius gali padėti archyvai. Pagrindiniai asmenį identifikuojantys duomenys yra asmenvardis, gimimo, santuokos, mirties datos ir vietovardžiai. Tokios informacijos šaltiniai gali būti įvairūs dokumentai: krikšto, santuokos, mirties įrašai, parapijiečių sąrašai, dvarų inventoriai, gyventojų surašymų duomenys ir kt.

Naudingos nuorodos

- Elektroninio archyvo informacinė sistema – EAIS (<http://www.archyvai.lt/lt/ivat.html>).

Laikraščių, žurnalų ir periodinių leidinių paieškos šaltiniai

Laikraščiai, žurnalai ir periodiniai leidiniai paprastai turi keletą turinio teikėjų. Naudotojas turi nustatyti atitinkamos turinio dalies teisių turėtojus.

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų registrai

Jeigu kūrinys užregistruotas Nacionalinėje nenustatytų teisių turėtojų duomenų bazėje (kūrinių registre), tai reiškia, kad jo kruopšti paieška jau atlikta ir galbūt dar yra galiojanti. Naudotojai turi patikrinti ir Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM) duomenų bazę.

ISSN

ISSN – Tarptautinis standartinis serialinio leidinio numeris – laikraščio, žurnalo, tęstinio leidinio, metraščio identifikatorius (nurodomas kiekvieno leidinio, išskyrus laikraštį, numerio viršelio ar antraštinio lapo viršuje, dešinėje pusėje). Lietuvoje jį suteikia Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centre veikianti ISSN Lietuvos agentūra.

WorldCat – didžiausia pasaulyje bibliografinių duomenų bazė

Į paieškos langelį įrašoma „issn: +ISSN kodas“. Galima ISSN kodą pridėti prie interneto adreso (pvz., www.worldcat.org/ISSN/1021-9749). Tokiu atveju į patį registrą nenukreipiama, tik parodoma, ar *WorldCat* bibliotekoje yra vienetas su nurodytu ISSN.

Nuo 2011 m. spalio 20 d. naudojama praplėsta *WorldCat* prieiga prie didžiausių pasaulio leidėjų duomenų bazių (*Hathi Trust, OAlster, Google, Gale, Berkeley Electronics Press* ir kt.). Čia galima rasti el. leidinius, kompaktinius muzikos diskus ir vaizdo objektus (http://www.tb.lt/IB/Biblioteku_katalogai/Elektronines_bibl.htm).

Kiti paieškos šaltiniai:

- Nacionalinės bibliografijos duomenų bazės, bibliotekų ir kitų institucijų tvarkomi katalogai ir autoritetinių įrašų duomenų bazės;
- leidėjų ir autorių asociacijos;
- kūrėjų sąrašas ir kita informacija kūrinys;
- kūrinio kilmė (saugojimo vieta);
- bendroji paieška internete.

Naudingos nuorodos

- *International Standard Serial Number* (www.issn.org);
- *World Cat* (www.worldcat.org);
- Lietuvos laikraščiai internete (<http://www.laikrasciai.lt>);
- Lietuvos elektroninė periodika (<http://www.eperiodika.lt>);
- Lietuvos leidėjų asociacija (www.lla.lt);
- Autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacija LATGA (<http://www.latga.lt/kontaktai>);
- Lietuvos rašytojų sąjunga (www.rasytojai.lt);
- Lietuvos mokslininkų sąjunga (www.lms.lt);
- Lietuvos žurnalistų sąjunga (<http://www.lzs.lt>);
- Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga (www.livs.lt);
- Lietuvos gretutinių teisių asociacija AGATA (<http://www.agata.lt>).

Spektaklių, radijo vaidinimų ir garsinių knygų paieškos šaltiniai

Spektaklių, radijo vaidinimų ir garsinių knygų yra ir teksto (pvz., scenarijaus), ir paties atlikimo (jeigu tai įrašyta kokioje nors laikmenoje, pavyzdžiui, vaizdo juostoje arba kompaktiniame diske) teisių turėtojas.

Jeigu spektaklis jau nestatomas, jo teisės dažniausiai priklauso teksto autoriui, o pastatymo teisės – prodiuseriui.

Ieškodami garsinių knygų autorių teisių turėtojų, naudotojai turi susisiekti su knygos autoriumi ar agentu, knygos pritaikymo garso formatui autoriumi, gamintoju, kūrinio skaitovu ar aktoriumi.

Paieškos šaltiniai:

- titrai, kūrėjų sąrašas ir kita informacija kūrinyje;
- titrai, kūrėjų sąrašas ir kita informacija spektaklio programoje;
- kūrinio kilmė (saugojimo vieta);
- bendroji paieška internete;
- leidėjų ir autorių asociacijos.

Naudingos nuorodos

- Audiovizualinių kūrinių autorių teisių asociacija AVAKA (<http://www.avaka.lt>);
- Lietuvos teatro sąjunga (<http://www.teatrosajunga.lt>);
- Muzikos informacijos ir leidybos centras (<http://www.mic.lt>);
- Lietuvos kompozitorių sąjunga (www.lks.lt).

Kita naudinga informacija

Leidėjų asociacijos

- Lietuvos aklųjų biblioteka – LAB (www.labiblioteka.lt). Pati užsiima garsinių knygų leidybine veikla.

Identifikatoriai

Garsinė knyga turi ISBN, kuris skiriasi nuo spausdintinio ir skaitmeninio varianto ISBN. Nacionalinių ISBN agentūrų veiklą koordinuoja Tarptautinė ISBN agentūra Londone (*International ISBN Agency*). Ji leidžia

tarptautinį leidėjų registrą *Publishers' International ISBN Directory*, kuriame skelbiami duomenys ir apie Lietuvos leidėjus.

Vizualinių kūrinių, tarp jų vaizduojamojo meno kūrinių, fotografijų, iliustracijų, dizaino, architektūros darbų ir jų brėžinių, kurie yra išleistų knygų sudėtinė dalis, paieškos šaltiniai

Pagrindiniai šaltiniai

Naudotojui būtina nuspręsti, kurie iš pateiktų šaltinių jam gali būti naudingi, nes ne visi gali būti susiję su atitinkamu kūrinio tipu. Tai ne baigtinis sąrašas, todėl naudotojas turi pasinaudoti ir kitais jam žinomais šaltiniais.

- Lietuvos analoginės fotografijos asociacija (LAFA). Tai analoginės fotografijos kūrėjų bendruomenę vienijanti organizacija, siekianti populiarinti įvairias ne skaitmeninės, o senosios fotografijos formas ir būdus, materialaus atspaudo naudojimą.
- Lietuvos architektų sąjunga. LAS yra Tarptautinės architektų sąjungos, Europos architektų tarybos, Baltijos architektų sąjungų asociacijos BAUA narė.
- Lietuvos dailės muziejus. Muziejaus vaizduojamosios dailės fondą sudaro tapybos, grafikos, skulptūros, meninės ir istorinės fotografijos, pasaulio tautų dailės rinkiniai.
- Lietuvos dailininkų sąjunga. LDS yra tarptautinės meno asociacijos (IAA), Europos meno tarybos (ECA) ir Meno kūrėjų asociacijos narė.
- Lietuvos dizainerių sąjunga (LDiS).
- Lietuvos fotomenininkų sąjunga.
- Lietuvos grafinio dizaino asociacija (LGDA).
- Lietuvos meno kūrėjų asociacija (LMKA).
- Lietuvos tautodailininkų sąjunga ir Lietuvos tautodailės kūrėjų asociacija. LTS Vilniaus bendrija – vienas didžiausių Lietuvos tautodailininkų sąjungos padalinių, vienijantis per 500 tautodailininkų iš Vilniaus, Visagino, Elektrėnų miestų ir Trakų, Molėtų, Vilniaus, Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Utenos, Zarasų rajonų.
- Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus.
- Lietuvos valstybės istorijos archyvas (LVIA) yra didžiausia ir svarbiausia Lietuvos istorijai archyvinių dokumentų nuo XIII a. iki nepriklausomos Lietuvos paskelbimo 1918 m. (kai kurių sričių 1918–1940 m.) saugykla.
- Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC). LTSC jungia 12 didelių padalinių, kurie prisideda prie Lietuvos kultūros paminklų išsaugojimo ir lietuviybės platinimo JAV ir už jos ribų. Tai Pasaulio lietuvių archyvas, J. Žilevičiaus ir J. Kreivėno muzikologijos archyvas, Lietuvių medicinos muziejus ir archyvas, S. Budrio fotoarchyvas, Vaizdinių ir garsinių priemonių skyrius, J. Dainausko biblioteka ir archyvas, LTSC meno archyvas, Lietuvių genocido tyrimo centras Amerikoje, Ramovėnų laisvės kovų muziejus, Lietuvių muziejus, Lituanistikos institutas ir Pedagoginis lituanistikos institutas.
- Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus.

Naudingos nuorodos

Menininkų asociacijų duomenų bazės, muziejai ir galerijos:

- Fotografijos muziejus, Šiaulių „Aušros“ muziejus (www.ausrosmuziejus.lt);
- Lietuvos analoginės fotografijos asociacija – LAFA (<http://analoginefotografija.lt/>);
- Lietuvos architektų sąjunga – LAS (<http://www.architektusajunga.lt/>);
- Lietuvos dailės muziejus (<http://www.ldm.lt/>);
- Lietuvos dailininkų sąjunga – LDS (<http://www.artistsassociation.lt/>);
- Lietuvos dizainerių sąjunga – LDiS (<http://www.ldis.eu/>);
- Lietuvos fotomenininkų sąjunga (<http://www.photography.lt/>);
- Lietuvos grafinio dizaino asociacija – LGDA (<http://www.lgda.lt/>);
- Lietuvos meno kūrėjų asociacija – LMKA (<http://www.lmka.lt/>);
- Lietuvos tautodailininkų sąjunga. Lietuvos tautodailės kūrėjų asociacija (<http://www.lietuvostautodaile.lt/>);
- Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus (<http://www.ltmkm.lt/>);
- Lietuvos valstybės istorijos archyvas – LVIA (<http://www.archyvai.lt/>);
- Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (<http://www.ciurlionis.lt/>);
- Lituanistikos tyrimo ir studijų centras – LTSC (<http://www.lithuanianresearch.org/>).

Papildomi šaltiniai

Kūrinio titrai ir kita informacija gali duoti užuominų apie teisių turėtojo vardą ir buvimo vietą. Kūrinyje gali būti kūrėjo arba agentūros pavadinimas, parašas po kūriniu, antspaudai, informacija apie kūrinio išleidimo laiką. Informacijos apie įterpto kūrinio teisių turėtoją, autorių ir leidėją gali būti išleistose knygose.

Knygoje taip pat gali būti ir padėkos arba leidimo (sutikimo išleisti) skirsniai, kuriuose pateikiami duomenys apie įterptus autorių teisių saugomus kūrinius. Leidybos duomenys gali padėti nustatyti pirmos laidos datą ir paskesnių laidų ar peržiūrų datas. Jeigu knyga pirmą kartą išleista užsienyje, gali būti pateikiama informacija apie pirmąjį leidėją ir išleidimo datą.

Fotografijos kartais gali suteikti informacijos, leidžiančios naudotojui siaurinti paiešką, pvz., karo metu daryta fotografija gali teikti žinių apie vietovę ar net kariuomenės pulką.

Jeigu knygoje nėra jokios informacijos apie įterptų kūrinių teisių turėtoją, kai ką gali žinoti leidėjas. Leidėjo adresas paprastai pateikiamas kitoje antraštinio puslapio pusėje.

Kūrinio saugojimo vieta (t. y. kur kūrinys surastas) gali suteikti vertingos informacijos apie teisių turėtoją. Jeigu kūrinys saugomas muziejuje, bibliotekoje arba organizacijos interneto svetainėje, informacijos apie teisių turėtoją arba jo suteiktą leidimą naudoti kūrinį gali turėti šios įstaigos.

Jeigu kūrinys yra privačios kolekcijos dalis, informacijos apie teisių turėtoją gali suteikti jos savininkas.

Bendroji paieška internete

Ji ypač naudinga paieškos pradžioje arba suradus naujos informacijos (pvz., teisių turėtojo svetainę arba kitokios užuominų teikiančios informacijos).

Naudotis paieškos sistemomis ir vartoti paieškos žodžius reikia atidžiai. Pavyzdžiui, nepakanka ieškoti tik pagal teisių turėtojo vardą – tokie paieškos žodžiai kaip „žmona“, „sūnus“ arba „duktė“ gali padėti nustatyti giminės narių buvimo vietą ar suteikti kitos informacijos. Patariama peržiūrėti keletą paieškos rezultatų puslapių. Kartu

su kūrėjo vardu gali būti naudinga vartoti ir tokius paieškos žodžius: fotografas, iliustruotojas, dizaineris, eskizas, palikimas, draugija, biografija, knygos antraštė.

Pravartu patikrinti menininkų asociacijų (fotografijos, iliustruotojų, karikatūristų) duomenų bazes. Teisių turėtojas gali būti kokios nors iš jų narys.

Naudingos nuorodos

- Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos IBBY Lietuvos skyrius (www.rubinaitis.lnb.lt);
- Nacionalinė (Lietuvos) karikatūristų asociacija (<http://www.humorsapiens.lt>);
- Skulptūros meno tinklalapis (<http://www.skulptoriai.lt>).

Iliustruotojų darbų rinkiniuose gali būti iliustruotojo darbų pavyzdžių.

Patartina patikrinti biobibliografinius žodynus, pvz.,

- *Lietuvių vaikų knygų iliustruotojai: biobibliografinis žodynas (sud. Vida Narščiuvienė). Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2009.*

Atskirų veiklos šakų organizacijos taip pat gali turėti informacijos apie teisių turėtoją:

- CEPIC (angl. *Coordination of European Picture Agencies Stock, Press and Heritage Centre of the Picture Industry*) (www.cepic.org);
- *Library of Congress* (www.loc.gov);
- *Plus Registry* (www.plusregistry.org).

Vizualinių kūrinių, tarp jų vaizduojamojo meno kūrinių, fotografijų, iliustracijų, dizaino, architektūros darbų ir jų brėžinių, kurie yra išleistų dienoraščių, laikraščių ir žurnalų sudėtinė dalis, paieškos šaltiniai

Šie šaltiniai skirti naudotojams, ieškantiems į laikraščius, žurnalus ir periodinius leidinius įterptų kūrinių teisių turėtojų ir, jeigu būtina, autorių. Laikraščiai, žurnalai ir periodiniai leidiniai dažniausiai turi keletą turinio teikėjų.

Pagrindiniai šaltiniai

Svarbu patikrinti visas atitinkamas vaizduojamojo meno autorių teisių kolektyvinio administravimo asociacijas: autorius gali būti užregistruotas tik vienoje iš jų. Jose gali būti informacijos apie teisių turėtoją, neretai – ir apie įterptų kūrinių atgaminimo teises.

Reikia patikrinti ir bibliotekų duomenų bazes.

Naudingos nuorodos

- Europos vaizduojamojo meno kūrėjų organizacija *European Visual Artists* – EVA (<http://www.eartists.org/>);
- Tarptautinė atgaminimo (teksto ir vaizdo) teises administruojančių organizacijų federacija *International Federation of Reproduction Rights Organisations* – IFRRO (<http://www.ifro.org/>);
- Lietuvos dailininkų sąjunga – LDS (<http://www.artistsassociation.lt/>).

Kruopščios paieškos šaltiniai už Lietuvos ribų

Svarbios informacijos apie teisių turėtojus galima rasti ne tik valstybėse narėse. Reikalui esant tikrinami ir kitose šalyse esantys paieškos šaltiniai.

Autoriai

- *International Authors Forum* – IAF (www.internationalauthors.org/About-Us/Members.aspx);

- Svetainėje teikiamas nacionalinių autorių asociacijų ir panašių organizacijų sąrašas.

Scenarijų autoriai ir dramaturgai

- Tarptautinė scenarijų autorių ir dramaturgų profesinė organizacija *International Affiliation of Writers Guilds* (www.iawg.org/iawg/Home.html).

Žurnalistai

- *International Federation of Journalists* – IFJ (<http://www.ifj.org/members/>);
- *European Federation of Journalists* – EFJ (www.europe.ifj.org/en/pages/efj-members-2).

Profesinės sąjungos (www.ituc-csi.org/?page=abook).

- Kai kurios rašytojų ir žurnalistų organizacijos yra susijusios su profesinėmis sąjungomis.

Kolektyvinio valdymo organizacijos

- *International Federation of Reproduction Rights Organisations* – IFFRO (www.iffro.org/rro);
- Tarptautinis kolektyvinio valdymo organizacijų, kūrėjų ir leidėjų asociacijų tinklas (tekstiniai ir vaizduojamieji kūriniai) *International Confederation of Societies of Authors and Composers* – CISAC (www.cisac.org/CisacPortal/menu.do?method=change&menu=tools&item=item1);
- *European Grouping of Societies of Authors and Composers* – GESAC (www.authorsocieties.eu/about-us/gesac-s-members-in-europe).

Leidėjai

- *International Publishers Association* – IPA (www.internationalpublishers.org/about-ipa/ipa-membership-|vadas/ipa-members);
- *Federation of European Publishers* – FEP (www.fep-fee.eu/-Members).

Laikraščiai ir žurnalai

- *World Association of Newspapers and News Publishers / WAN-IFRA* (www.wan-ifra.org/national-associations);
- *European Magazine Media Association* – EMMA (www.magazinemedi.eu/emma-members/international-associations/).

Nacionalinės intelektinės nuosavybės tarnybos

- Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija – WIPO (www.wipo.int/directory/en/urls.jsp).

Virtualūs nacionaliniai archyvai

- Europos archyvų grupė, *European Archives Group* – EAG (http://ec.europa.eu/archival-policy/eur_arch_group/index_en.htm);
- Europos nacionalinių archyvarų taryba, *European Board of National Archivists* – EBNA (<http://ebna.eu/>);
- *List Of National Archives* (<http://ebna.eu/list-of-national-archives/>);
- Amerikos lietuvių kultūros archyvas – ALKA (<http://www.litua.com/lt/zinynas/alka>).

4. Kruopščios paieškos pavyzdys: levos Simonaitytės kūrinių teisių turėtojų paieška

Ieva Simonaitytė (1897–1978)

Peržiūrėta medžiaga apie Ievą Simonaitytę „Mažosios Lietuvos enciklopedijoje“ (MLE). Tai pirmoji pasaulyje išsivijios ir Lietuvos specialistų parengta enciklopedija, skirta Karaliaučiaus ir Klaipėdos krašto istorijai ir kultūrai. Mažosios Lietuvos enciklopedija = Encyclopaedia of Lithuania Minor = Kleinlitauische Enzyklopädie. Mažosios Lietuvos fondas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2000–2009. – ISBN 5-420-01470-X. Informacija apie I. Simonaitytę teikiama 4 tome: Mažosios Lietuvos enciklopedija, t. 4, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2009, p. 249–255. – ISBN 978-5-420-01658-9.

Atlikta bendroji paieška internete. Pasinaudota *Google* paieška (paprastoji paieška). Rasta informacija:

„<...> Marijos Šiliauskienės, rašytojos sesers, laiškas. Gerai žinau, kad ji po levos Simonaitytės mirties tapusi paveldėtoja.“

Šaltinis: <http://www.mazoji-lietuva.lt/saule-ridinejasi-po-aukstujus/#sthash.hBpQ4eBA.dpuf>

„Kai konfliktas vis dėlto iškilo dėl palikimo ir bylą laimėjo kanadietė, Amerikos pilietė Marija Šiliauskienė, buvo praėję pora ar net daugiau metų.“

Šaltinis: <http://www.mazoji-lietuva.lt/saule-ridinejasi-po-aukstujus/#sthash.HILdkCCr.dpuf>

„Apie levos Simonaitytės seserį Mariją Šiliauskienę ir dukterėčią Evą Giną Šiliauskaitę“ (+ du E. S. laiškai), „Voruta“, 1998-01-31, Nr. 5 (335).“

Šaltinis: <http://www.mazoji-lietuva.lt/saule-ridinejasi-po-aukstujus/#sthash.A3BSYZpt.dpuf>.

„Šiliauskai per karą pasitraukė į Vakarų. Dabar gyvena Toronte, Kanadoje. 1958 m. „Genio“ žurnale išspausdintas apsakymas „Meilutis ir Gužiukas“, dedikuotas sesers dukrelei Evagina. Sesers sūnų Jurgį išmokslino dėdė (vyro brolis) kunigas. Evagina pažadėjo pasirūpinti I. Simonaityte. M. Šiliauskienė su dukra buvo atvykusi į Lietuvą 1957 ir 1967-aisiais, švenčiant rašytojos gimimo 70-etį. Dar Evagina Šiliauskaitė buvo Vilniuje ir lankė tetą 1977 m.

Po I. Simonaitytės mirties M. Šiliauskienė su Evagina atsiteisė rašytojos palikimą, o gavusios paveldėjimo liudijimą visas kultūros vertybes perdavė Lietuvai: memorialinį namą Priekulėje, knygas, rankraščius,

korespondencijas, suvenyrus. Kultūros ministerijos pareigūnas Stasys Čipkus viešai kalbėjo ir man asmeniškai yra sakęs, kad bene pirmą kartą taip buvę malonu bendrauti su velionės gimine.“

Šaltinis: <http://www.mazoji-lietuva.lt/saule-ridinejasi-po- aukstujus/#sthash.UADsyaB3.dpuf>

„Manfrydą Sprogį sveikino Klaipėdos rajono meras Vaclovas Dačkauskas, savivaldybės tarybos narys Albinas Klizas, Kultūros skyriaus vedėjas Gintautas Bareikis, Agluonėnų seniūnė Laima Tučienė, Šilutės ir Vanagų kunigas Remigijus Šemeklis, Klaipėdos universiteto humanitarinių mokslų daktarė Silva Pocytytė, I. Simonaitytės dukterėčia priekuliškė Marija Skrabs, kuri pateikė staigmeną – iš atminties paskaitė keletą savo mylimos poetės poezijos posmų. Ieva Simonaitytė niekad nepamiršo savo gimtojo krašto ir Vanagų bažnytelės, savo lėšomis yra ir vargonus remontavusi.“

Šaltinis: <http://gargzdietis.balsas.lt/naujienos /naujienos/sesioliktosios-i.simonaitytes-premijos-laureatas--liuteronisku-tradiciju-puoseletojas-manfrydas-spro/>

„O Simonaitytės dukterėčia labai gyva, smulkutė. Ji renka medžiagą apie senuosius vietos gyventojus ir rašo eilėraščius, kuriuos bendruomenės švenčių metu mums skaito.“

Šaltinis: <http://www.ve.lt/naujienos/visuomene/zmones/seneliai-ir-tevai-laikesi-senuju-tradiciju-laikausi-ir-as/page.1>

„Būsimas muziejus buvo įrenginėjamas nuo 1979 metų. Labai greitai po to, kai sesuo Marija, po I. Simonaitytės mirties tapusi vienintele turto paveldėtoja, iš namelio išsinešdama tik keletą smulkių, jai brangių, seserį priminsiančių, daiktų padovanojo jį Lietuvos kultūros ministerijai.“

Šaltinis http://www.museums.lt/zurnalas/2004-4/sukaktys_lemeziene.htm

Išsiaiškinti, kas yra teisių turėtojai, nustatyti jų buvimo vietą ir gauti iš jų leidimus naudoti kūrinių neretai būna sudėtinga. Naudotojai turi žinoti, kad gali būti ir tam tikrų su paieška susijusių išlaidų.

Sužinojęs I. Simonaitytės kūrinių teisių turėtoją, naudotojas patikrino atitinkamus šaltinius ir nustatė jos gyvenamosios vietos adresą.

Virtualiame tarptautiniame autoritetiniame faile (VIAF) buvo ieškoma pagal vardą „Eva Gina“, nes Kanadoje pavardė gali būti adaptuota ir kitaip transkribuojama. Rasta:

Siliauskas, Eva Gina

VIAF ID: 104340319 (Personal)

Permalink: <http://viaf.org/viaf/104340319>

ISNI-test: 0000 0000 7586 0954.

LocateFamily.com

Žmonių paieškos svetainėje <http://www.locatefamily.com/> pavyko rasti levos Simonaitytės sesers Marijos Šiliauskienės dukters Evos Ginos Siliauskas-Walker adresą:

Walker-Siliauskas, E. G.

29 rue York

Westmount H3Z 1N7 Quebec Canada

514-486-1200.

Šiuo adresu bandoma susisiekti su nustatyta I. Simonaitytės kūrinių teisių turėtoja.

5. Kruopščios paieškos rezultatų teikimas Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų duomenų bazėje

Direktyvos 3 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, kad valstybės narės privalo užtikrinti, kad 5 dalyje nurodyta informacija būtų registruojama vienoje bendroje viešai prieinamoje Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų duomenų bazėje, sukurtoje ir valdomoje Vidaus rinkos derinimo tarnybos (OHIM). Tarnyba teikia informaciją, susijusią su nenustatytų teisių turėtojų kūriniais, saugomais šalių narių viešai prieinamose bibliotekose, švietimo įstaigose, muziejuose, archyvuose, kino ir garso paveldo institucijose bei viešai transliuojančiose organizacijose. Duomenų bazė leidžia suinteresuotoms organizacijoms, norinčioms naudoti nenustatytų teisių turėtojų kūrinius skaitmeninimo projektuose, paprastai rasti reikalingą informaciją apie juos. Šios organizacijos duomenų bazėje taip pat gali registruoti kūrinius, kurie, atlikus kruopščią paiešką, buvo pripažinti nenustatytų teisių turėtojų kūriniais.

Informacija duomenų bazėje tampa viešai prieinama tik po to, kai ją gauna OHIM. Duomenų bazėje teikiama informacija apie išleistus, pagamintus arba transliuotus Europos Sąjungos šalyse narėse spausdintinius kūrinius (knygas, žurnalus, laikraščius ir kitokius rašytine forma išleistus kūrinius), kino ir audiovizualinius kūrinius bei fonogramas, kūrinius, įterptus arba įtrauktus į kitus kūrinius arba fonogramas (pvz., paveikslus, fotografijas), iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinius (t. y. kūrinius, kurių kai kurie teisių turėtojai nustatyti, rasti ir davę sutikimą naudoti kūrinių atsižvelgiant į jų turimas teises).

Duomenų bazės naudotojams leidžiama atlikti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių paiešką, sužinoti juos naudojančių organizacijų kontaktinę informaciją ir keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą. Bazė gali teikti ataskaitas ir statistinius duomenis suinteresuotoms organizacijoms ir atsakingoms nacionalinėms įstaigoms apie joje įregistruotus kūrinius.

Vienoje šalyje paskelbus kūrinių nenustatytų teisių turėtojų kūriniu, jis tokiu pripažįstamas visoje Europos Sąjungoje. Tai reiškia, kad bet kuri kultūros paveldo organizacija, turinti šį kūrinių savo kolekcijose ar rinkiniuose, gali jį skaitmeninti ir viešai skelbti visoje Europos Sąjungoje. Autoriai gali reikalauti keisti tokio kūrinių statusą ir susigrąžinti autoriaus teises į jį.

II. Nenustatytų teisių turėtojų kūriniių duomenų bazės naudotojo sąsajos

Prototipas
Versija 2.0 (2014-04-01)

Nuoroda	Versija	Data	Pavadinimas
R1	Nėra	2012-10-25	Direktyva 2012/28/ES http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:299:0005:0012:EN:PDF

1 lentelė. Dokumento nuorodos

1. Pratartis

Šiuo dokumentu siekiama apibūdinti tokius Nenustatytų teisių turėtojų kūriniių duomenų bazės aspektus:

- subjektus ir funkcijas;
- naudotojų sąsajas;
- duomenų bazės laukus;
- veiksmų eigą;
- naudojimo indikatorius.

2. Subjektai ir funkcijos

Subjektai	Funkcijos
Suinteresuotos organizacijos (<i>subjekto, kuriam taikoma Direktyva 2012/28/ES</i>) naudotojas (direktyvos 1 straipsnio 1 dalis)	<ul style="list-style-type: none"> • Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo parengimas • Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo redagavimas (jeigu naudotojas yra įrašo savininkas) • Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių paieška • Suinteresuotos organizacijos ir jos pagrindinio naudotojo registravimas • Suinteresuotos organizacijos naudotojų registravimas
Atsakinga nacionalinė įstaiga (ANI)	<ul style="list-style-type: none"> • Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo tvirtinimas • Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių paieška • Informacijos apie suinteresuotos organizacijos pagrindinį naudotoją tvirtinimas
Administratorius	<ul style="list-style-type: none"> • Duomenų bazės valdymas • Duomenų bazės priežiūra • Duomenų bazės stebėseną
OHIM	<ul style="list-style-type: none"> • ANI pagrindinio naudotojo registravimas • Pagrindinio naudotojo prieigos teisės • Pagalba naudotojui
Visuomenės narys	<ul style="list-style-type: none"> • Prieiga prie paieškos (šis naudotojas mato tik patvirtintus įrašus) • Galimybė reikalauti keisti statusą

2 lentelė. Subjektai ir funkcijos

3. Naudotojų sąsajos (NS)⁵

Pagrindiniai nenustatytų teisių turėtojų kūrinių registravimo proceso etapai yra šie:

- nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo parengimas;
- nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo tvirtinimas;
- nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statuso pasikeitimų, jo naudojimo atvejų paieška ir informavimas apie tai.

3.1. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: išsami informacija

Organizacijos, kurioms taikoma Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių direktyva [R1] (direktyvos 1 straipsnio 1 dalis), duomenų bazėje galės registruoti naują nenustatytų teisių turėtojų kūrinį naudodamos toliau pateikiamas NS.

Būtina pildyti tik raudona žvaigždute pažymėtus laukus. Kai nėra informacijos apie kūrinio pavadinimą, pildomas laukas „Aprašas“. Kiti laukai pildomi tik tais atvejais, kai informacija žinoma (jie nėra privalomi).

The screenshot shows the 'Orphan work detailed information' form on the EU Observatory website. The form is divided into several sections:

- File No.:** SP-447821
- Competent national authority:** Ministry of Culture
- Identifier:** (empty field)
- Title of work:** No information available
- Description:** (empty text area)
- Alternative title:** (empty field with 'Add alternative title' button)
- Alternative Title Table:**

Alternative Title	Actions
Alternative title 1	
Alternative title 2	
- Category of work:** -- Please select category --
- Other:** (empty field)

1 pav. Išsami informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį: pavadinimas ir kategorijos

[Paveikslų turinio vertimą žr. p. 66].

⁵ Toliau pateikiamų NS modelis yra tik iliustracinio pobūdžio. Galutinis modelis bus pateiktas kartu su nauju *Observatory* tinklalapiu ir suderintas su dabartine OHIM praktika.

Publication/broadcast/production information

Unpublished/Not broadcast

Language:

Other:

Publisher/broadcaster/producer name(s):

Country:

Period of time: Exact date:

Date from: To:

[Add Date](#)

Date	Actions
1945-1947	
2004	

International standard number

Type:

International standard number:

Other:

[Add ISN](#)

ISN Type	ISN	Actions
ISBN	121239-443	

2 pav. Išsami informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinių: išleidimas ir ISN

Right holder: No information available

Right holder Information

Anonymous

Name not known

Name(s):

Type:

Right holder identified and located

Other:

[Add Right holder](#)

Name	Type	Right holder identified and located	Actions
Complete Name of VIAF	Author	☒	
Complete Name of VIAF	Performer, CoAuthor	☐	

[Cancel](#) [Save](#)

3 pav. Išsami informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinių: teisių turėtojas

Failo numeris. Numeris identifikuoja nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašą ir taikomas konkrečiai tam įrašui. Šis neredaguojamas laukas įkeliamas automatiškai.

Identifikatorius. Šiame lauke įrašomas numeris atitinka numerį, nacionaliniu lygiu naudojamą suinteresuotos organizacijos duomenų bazėje arba registre. Numeris leidžia suinteresuotai organizacijai tiksliai identifiukuoti kūrinį.

Registravimo data. Tai slepiamas ir naudotojo nematomas laukas. Įregistravus įrašą duomenų bazėje, sistemoje automatiškai įrašoma ir registravimo data. Naudojant šį lauką gali būti atliekama įrašo paieška.

ANĮ. Duomenų bazėje pateikiami šie visų šalių narių registruotų ANĮ kontaktiniai duomenys:

- pavadinimas;
- šalis;
- telefonas;
- el. paštas (bendra ANĮ pašto paskyra);
- adresas;
- pašto kodas;
- miestas.

Suinteresuotai organizacijai šios informacijos pildyti nereikia. Valstybės, kurioje yra įsteigta suinteresuota organizacija, ANĮ kontaktiniai duomenys rodomi automatiškai.

Kūrinio pavadinimas. Nurodomas originalus nenustatytų teisių turėtojų kūrinio pavadinimas. Jeigu informacijos apie pavadinimą nėra, suinteresuota organizacija gali pasirinkti „Nėra informacijos“.

Alternatyvus pavadinimas. Tai gali būti bet koks pavadinimas, naudojamas kaip nenustatytų teisių turėtojų kūrinio oficialaus pavadinimo pakaitalas arba alternatyva, įskaitant originalaus pavadinimo trumpinius arba vertimus. Šiame lauke galima įrašyti keletą pavadinimų.

Aprašas. Kai neįmanoma nustatyti kūrinio pavadinimo, teikiamas nenustatytų teisių turėtojų kūrinio aprašas. Jame pateikiama bet kokia žinoma informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį.

Išskleidžiamojo sąrašo „Kūrinio kategorija“ reikšmės tokios [\[R1\]](#):

- literatūrinis kūrinys;
- audiovizualinis kūrinys;
- kinematografinis kūrinys;
- fonograma;
- kita.

Suinteresuota organizacija pasirenka kūrinio (-ių) kategorijas iš pateikiamų reikšmių. Reikšmė „Kita“ leidžia nurodyti kategoriją, kurios nėra sąrašė. Jeigu kūrinys priskirtinas keletui kategorijų, galima nurodyti jas visas.

Informacija apie išleidimą, transliavimą arba pagaminimą. Šiuose laukuose teikiama informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinio **išleidimą, transliavimą arba viešos prieigos teikimą** (pastaroji informacija teikiama tik jei kūrinys neišleistas arba netransliuotas).

Neišleista (netransliuota). Atitinkamame langelyje gali būti nurodoma, kad nenustatytų teisių turėtojų kūrinys niekada nebuvo išleistas arba transliuotas, tačiau suinteresuota organizacija, turinti teisių turėtojų sutikimą, teikia prieigą prie kūrinio.

Kalba. Suinteresuota organizacija gali nurodyti kūrinų, prie kurių teikiama vieša prieiga, išleidimo arba transliavimo kalbą, taip pat ir kalbą tų viešai prieinamų kūrinų, kurie nebuvo išleisti ar transliuoti. Suinteresuota organizacija gali pasirinkti vieną iš šalių narių kalbų arba reikšmę „Kita“. Jeigu kūrinys buvo išleistas, transliuotas arba prie jo teikiama vieša prieiga keliomis kalbomis, galima pasirinkti keletą kalbų.

Leidėjo, transliuotojo arba gamintojo vardas (-ai). Tai nenustatytų teisių turėtojų kūrinio leidėjo, transliuotojo arba gamintojo vardas (-ai). Jei tai fizinis asmuo, įrašomas vardas ir pavardė, jei juridinis – pavadinimas.

Šalis. Tai nenustatytų teisių turėtojų kūrinio kilmės šalis, kurioje jis buvo išleistas, transliuotas arba pagamintas pirmą kartą. Kūriniams, kurie pirmą kartą buvo išleisti, transliuoti arba pagaminti ne vienoje šalyje, galima parinkti keletą šalių.

Data. Tai nenustatytų teisių turėtojų kūrinio pirmojo leidimo, transliavimo arba pagaminimo data. Jei kūrinys neišleistas (netransliuotas), įrašoma nenustatytų teisių turėtojų kūrinio sukūrimo data. Suinteresuota organizacija gali įrašyti tikslią datą arba nurodyti laikotarpį.

Publication/broadcast/production information

Unpublished/Not broadcast

Language:

Other:

Publisher/broadcaster/producer name(s)

Country:

Period of time: Exact date:

Date from: To:

Date	Actions
1945-1947	
2004	

4 pav. Išleidimo, transliavimo arba pagaminimo skiltis: išleisti kūriniai

5 pav. Išleidimo, transliavimo arba pagaminimo skiltis: neišleisti kūriniai

Tarptautinis standartinis numeris. Suinteresuotai organizacijai pasirinkus vieną iš išskleidžiamojo sąrašo reikšmių, į lauką būtina įrašyti atitinkamą numerį. Pasirinkus „Kita“, galima nurodyti kitokius tarptautinius standartinius numerius. Suinteresuota organizacija gali pasirinkti keletą sąrašo esančių tarptautinių standartinių numerių.

Tarptautinio standartinio numerio tipas. Galimos išskleidžiamojo sąrašo reikšmės yra šios:

- ISBN (knygoms);
- ISSN (periodiniams leidiniams);
- ISAN (audiovizualinei medžiagai);
- ISMN (natų leidiniams);
- ISWC (muzikos kūriniams);
- ISRC (garso įrašams);
- ISTC (tekstiniams kūriniams);
- EIDR (kino ir televizijos medžiagai);
- Kita.

Informacija apie teisių turėtoją. Šioje skiltyje suinteresuota organizacija teikia informaciją apie teisių turėtoją (-us). Teisių turėtojas apibūdinamas atsižvelgiant į nacionalinę teisę.

Jeigu informacijos apie teisių turėtoją (-us) nėra, suinteresuota organizacija pasirenka „Teisių turėtojas: informacijos nėra“. Tokiu atveju laukas „Vardas (-ai)“ būna neveiksnius, ir suinteresuotai organizacijai jo pildyti nereikia.

Jeigu informacija apie teisių turėtoją (-us) žinoma, suinteresuota organizacija tai nurodo lauke „Vardas (-ai)“.

Lauke „Vardas (-ai)“ pateikiama informacija apie fizinio arba juridinio asmens vardą (-us).

Jeigu teisių turėtojas **anoniminis**, suinteresuota organizacija gali tai nurodyti atitinkamame langelyje. Tokiu atveju naudotojui pasirinkus žymimąjį langelį lauke „Vardas (-ai)“ atsiranda reikšmė „Anoniminis“, ir jis tampa neveiksnius. Naudotojas gali nurodyti keletą anoniminių teisių turėtojų.

Jeigu vieno arba keleto teisių turėtojų **vardas (-ai) nežinomi**, naudotojas kiekvienam teisių turėtojui pažymi langelį „Vardas nežinomas“. Lauke „Vardas (-ai)“ atsiranda reikšmė „Vardas nežinomas“, ir jis tampa neveiksnus. Kategorijai „Vardas nežinomas“ naudotojas gali priskirti keletą teisių turėtojų.

Tam, kad būtų nurodomas teisingas teisių turėtojo vardas (-ai) ir pavardė (-ės) ir taip išvengiama dubliavimo ir palengvinamas duomenų siejimas, pateikiama nuoroda į **Virtualiojo tarptautinio autoritetinio failo (VIAF)** sistemą. Jeigu VIAF sistemoje duomenų nėra, suinteresuota organizacija pateikia tokią informaciją:

- jeigu teisių turėtojas yra fizinis asmuo, pirmiausia nurodomas vardas, paskui pavardė (pvz., John Lewis);
- jeigu teisių turėtojas yra juridinis asmuo, nurodomas pavadinimas (pvz., *Royal Publishing House*).

Jei žinoma informacija apie teisių turėtojo (-ų) tipą (-us), ji pateikiama lauke „Tipas“.

Išskleidžiamojo meniu „Teisių turėtojo tipas“ reikšmės:

- autorius;
- bendraautoris;
- atlikėjas;
- fonogramos gamintojas;
- pirmojo filmo įrašo gamintojas;
- koproduuseris;
- leidėjas;
- transliuotojas;
- kita.

Suinteresuota organizacija iš pateiktų reikšmių gali pasirinkti vieną arba daugiau teisių turėtojo (-ų) tipų, o pasirinkusi „Kita“ gali nurodyti teisių turėtojo tipą, pvz., „įpėdinis“.

Jeigu teisių turėtojas nustatytas ir surastas, jeigu jis yra davęs leidimą naudotis kūriniu atsižvelgiant į jam galiojančias teises, naudotojas pažymi langelį „Teisių turėtojas nustatytas ir surastas“. Kitu atveju langelis nežymimas. Tai taikoma ir pagrindiniams, ir įterptiems kūriniams.

Pažymėjus atitinkamą langelį nustatytas ir surastas teisių turėtojas tampa nematomas viešiams interneto naudotojams. Numatytoje parinktyje šis langelis būna nepažymėtas.

Jeigu nėra nustatytas ir rastas nė vienas teisių turėtojas (pagrindinių ir įterptų kūrinių), nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusas automatiškai nurodomas kaip „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys“.

Jeigu nustatytas ir rastas bent vienas (pagrindinių ir įterptų kūrinių) teisių turėtojas, nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusas automatiškai nurodomas kaip „Iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinys“.

Jeigu nustatyti ir rasti visi (pagrindinių ir įterptų kūrinų) teisių turėtojai, nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas automatiškai nurodomas kaip „Teisių turėtojai nustatyti“. Tokia veiksmų eiga taikoma tik naujinimams.

Norėdamas keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusą, naudotojas turi naujinti informaciją apie pagrindinio ir (arba) įterpto ar įtraukto nenustatytų teisių turėtojų kūrinio (-ių) teisių turėtoją.

Norėdama pridėti teisių turėtojų, suinteresuota organizacija turi spustelėti „Pridėti teisių turėtoją“ ir įrašyti reikiamą informaciją. Įrašius informaciją apie keletą teisių turėtojų, atsiranda teisių turėtojų lentelė su nurodytais duomenimis.

Right holder: No information available

Right holder Information

Anonymous

Name not known

Name(s):*

Type:

Right holder identified and located

Other:

[Add Right holder](#)

Name	Type	Right holder identified and located	Actions
Complete Name of VIAF	Author	✓	✍ ✖
Complete Name of VIAF	Performer, CoAuthor		✍ ✖

[Cancel](#) [Save](#)

6 pav. Teisių turėtojų lentelė

3.2. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: įterpti (įtraukti) kūriniai

Toliau pateikiamoje NS yra laukas „Informacija apie įterptus arba įtrauktus kūrinius“ ir mygtukas „Pridėti įterptą arba įtrauktą kūrinį“. Tai suinteresuotai organizacijai suteikia galimybę prie anksčiau pateikto nenustatytų teisių turėtojų kūrinio pridėti įterptą arba įtrauktą kūrinį.

1 Orphan work detailed information

2 Embedded or incorporated work(s)

3 Orphan work status

4 Use of orphan work

[My Home](#)

[Add embedded or incorporated work »](#)

Title of embedded or incorporated work	Category of work	Actions
UM-Orphan Works Project	Visual Work	✍ ✖

[Previous](#) [Next](#)

7 pav. Įterpti arba įtraukti kūriniai

Norėdama pridėti įterptų arba įtrauktų nenustatytų teisių turėtojų kūinių, suinteresuota organizacija spusteli „Pridėti įterptą arba įtrauktą kūinį“. Atsiranda laukai, kuriuose galima įrašyti išsamesnę informaciją apie kūinį. Ši NS parengta laikantis tokio pat principo, kaip ir ankstesnė pagrindiniam nenustatytų teisių turėtojų kūiniui skirta NS.

1 Orphan work detailed information 2 Embedded or incorporated work(s) 3 Orphan work status 4 Use of orphan work

My Home

Embedded or Incorporated Work(s)

Title: No information available

Title of work*: ?

Alternative title: [Add alternative title](#)

Description*: ?

Alternative Title	Actions
Alternative title 1	
Alternative title 2	

Category of work*: ?

Other: ?

8 pav. Įterpti arba įtraukti kūiniai: pavadinimai ir kategorijos

Publication/broadcast/production information

Unpublished/Not broadcast ?

Language: ?

Other: ?

Publisher/broadcaster/producer name(s): ?

Country: ?

Period of time: Exact date:

Date from: ? To: ? [Add Date](#)

Date	Actions
1945-1947	
2004	

International standard number

Type: ⓘ International standard number: Add ISN ⓘ

Other: ⓘ

ISN Type	ISN	Actions
ISBN	121239-443	

9 pav. Įterpti arba įtraukti kūriniai: išleidimas ir ISN

Right holder: No information available

Right holder Information

Anonymous

Name not known

Name(s):* ⓘ

Type: ⓘ

Right holder identified and located

Other: ⓘ

Add Right holder

Name	Type	Right holder identified and located	Actions
Complete Name of VIAF	Author	✓	
Complete Name of VIAF	Performer, CoAuthor		

Cancel Save

10 pav. Įterpti arba įtraukti kūriniai: teisių turėtojas

Šios NS koncepcija tokia pati kaip ir „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: išsami informacija“, tačiau skiriasi išskleidžiamo lauko „Kūrinio kategorija“ reikšmės [\[R1\]](#). Jos šioje NS tokios:

- fotografija;
- iliustracija;
- plakatas;
- vaizduojamasis menas;
- žemėlapis, planas;
- audiovizualinis kūrinys;
- kinematografinis kūrinys;
- fonograma;
- literatūrinis kūrinys;
- kita.

Suinteresuota organizacija iš sąrašo reikšmių gali pasirinkti vieną arba daugiau kategorijų, o pasirinkusi „Kita“ nurodo kūrinio kategoriją.

Šioje NS suinteresuota organizacija gali nurodyti daugiau negu vieną kūrinį, todėl joje yra lentelė įterptiems (įtrauktiems) kūriniais. Norėdama įterptiems arba įtrauktiems kūriniais skirtoje lentelėje pridėti kūrinį, suinteresuota organizacija turi spustelėti „Įrašyti“.

Title of embedded or incorporated work	Category of work	Actions
UM-Orphan Works Project	Visual Work	

11 pav. Lentelė „Įterpti (įtraukti) kūriniai“

3.3. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas

Šioje NS pateikiama informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusą, valstybes nares, kuriose buvo atlikta kruopšti paieška (-os), ir paieškos datą (laiko tarpą).

1 Orphan work detailed information

2 Embedded or incorporated work(s)

3 Orphan work status

4 Use of orphan work

[My Home](#)

Orphan work status: *

Member state(s) of diligent search(es): *

Date (period) of search: From: To:

Member state(s) of diligent search(es)	Date (period) of search	Orphan work status	Update date	Organisation
Spain	12-12-1945/10-9-1947	Orphan	12-12-1998	Organización 1
Italy	12-12-1954/10-9-1962	Partial orphan	12-12-2013	Organización 2

[Previous](#) [Next](#)

12 pav. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas. Tai nekeičiamasis laukas. Atsižvelgiant į informaciją apie teisių turėtoją, suteiktą pagrindinio nenustatytų teisių turėtojų kūrinio arba įterpto ar įtraukto kūrinio naudotojo, jame automatiškai pateikiamos šios reikšmės:

- **Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys.** Šis statusas nustatomas automatiškai, jeigu nenustatomas ir nerandamas nė vienas pagrindinių ar įterptų kūrinų teisių turėtojas.

Valstybė (-ės) narė (-ės), kurioje buvo atlikta kruopšti paieška. Tai valstybė narė, kurioje buvo atlikta kruopšti paieška. Galima nurodyti daugiau negu vieną valstybę narę.

Paieškos data (laikotarpis) nurodo laikotarpį, per kurį buvo atliekama kruopšti paieška.

3.4. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinio naudojimas

Šioje NS suinteresuota organizacija registruoja nenustatytų teisių turėtojų kūrinio naudojimo atvejus.

1 Orphan work detailed information

2 Embedded or incorporated work(s)

3 Orphan work status

4 Use of orphan work

My Home

Use of orphan work

Organisation:

Project *

Add orphan work use

Organisation	Project	Actions
Guildhall Art Gallery	Old recordings	
British Film Institute	Godart filmography	

Previous

15 pav. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio naudojimas

Organizacija. Tai suinteresuota organizacija, kuri naudoja nenustatytų teisių turėtojų kūrinį. Visa suinteresuotos organizacijos kontaktinė informacija saugoma duomenų bazėje. Privaloma tokia kontaktinė informacija apie suinteresuotą organizaciją:

- pavadinimas;
- šalis;
- telefonas;
- el. paštas;
- adresas;
- pašto kodas;
- miestas.

Prisijungus suinteresuotos organizacijos naudotojui, sistema atpažįsta suinteresuotą organizaciją, ir informacija apie tai automatiškai pateikiama ekrane.

Projektas. Informacija apie projektą, kuriame naudojamas nenustatytų teisių turėtojų kūrinys (šis laukas privalomas).

Lentelė „Pridėti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimo atvejų“ reikalinga todėl, kad kūrinių gali naudoti kelios suinteresuotos organizacijos. Kaip ir ankstesnėse NS, galima pašalinti arba redaguoti lentelės eilutes spustelint atitinkamą piktogramą.

Spustelėjus suinteresuotos organizacijos pavadinimą, lentelėje rodoma tos organizacijos kontaktinė informacija. Tai parodyta šiame paveiksle:

16 pav. Suinteresuotos organizacijos kontaktiniai duomenys

Spustelėjus mygtuką „Pateikti“, įrašo duomenys įrašomi į atmintinę, o jo statusas pakeičiamas į „Laukiama tvirtinimo“.

Įrašo savininkė yra nenustatytų teisių turėtojų kūrinį įregistravusi suinteresuota organizacija. Tik šios organizacijos naudotojai gali redaguoti arba keisti įrašo duomenis. Kitos suinteresuotos organizacijos (ne įrašo savininkės) gali pridėti informaciją apie šalutinius naudojimo atvejus, bet negali niekaip keisti įrašo duomenų.

3.5. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: piktogramos

Visų šios NS lentelių naudojimo principas vienodas: norėdama pašalinti įrašytus duomenis, suinteresuota organizacija spusteli „Pašalinti“ ✖. Spustelėjus „Redaguoti“ ✎ galima redaguoti duomenis apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinių.

3.5.1. Lentelės „Teisių turėtojas“ piktogramos

Be anksčiau apibūdintų piktogramų, kurios bendros visoms lentelėms, lentelė „Teisių turėtojas“ turi papildomą piktogramą ✓, rodančią, kad informacija apie teisių turėtoją nematoma viešiesiems interneto naudotojams. Šios piktogramos nebuvimas, priešingai, reiškia, kad informacija apie teisių turėtoją matoma viešiesiems interneto naudotojams. Visa informacija apie teisių turėtojus matoma prisijungusiems naudotojams (AN), suinteresuotoms organizacijoms ir OHIM).

3.5.2. Piktograma „Žinynas“

Šalia kiekvieno lauko yra piktograma , nukreipianti į paaiškinimą, kaip užpildyti lauką.

3.5.3. Lentelės „Radiniai“ piktogramos

Lentelėje „Radiniai“, atsižvelgiant į naudotojo tipą, galima anksčiau minėta piktograma „Redaguoti“ (skirta suinteresuotoms organizacijoms), piktograma „Tvirtinti“ (skirta ANĮ) ir piktograma „Peržiūrėti“ (skirta abiem naudotojo tipams).

3.6. Įrašo tvirtinimas

Tai NS, prieinama tik ANĮ. ANĮ rodoma lentelė su kūriniais, kurių įrašo statusas yra „Laukiama tvirtinimo“ ir „Keitimai tvirtinami“. Norėdama tvirtinti įrašą, ANĮ turi pažymėti atitinkamo įrašo žymimajį langelį ir spustelėti „Tvirtinti“. ANĮ naudotojas gali pažymėti visus įrašus ir juos tvirtinti vienu metu.

ANĮ gali peržiūrėti įvairių įrašų duomenis du kartus spustelėdama atitinkamą lentelės eilutę – taip ji bus nukreipiama į įrašą (nekeičiamosios būsenos).

Sistema diegiama taip, kad būtų išvengta vienašalio to paties įrašo tvirtinimo, atliekamo dviejų arba daugiau ANĮ.

Į sąrašą neįtraukiami kūriniai, kurių statusas yra „Reikalaujama keisti statusą“. ANĮ gali tvirtinti tik kūrinis, kurių statusas yra „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys“, „Iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinys“ arba „Teisių turėtojai nustatyti“.

Forward orphan work record						My Home
☐ Select all		<input type="text" value="Quick search"/>				
Title of work	Category of work	Beneficiary organisation (Owner)	Status	Recording date	Beneficiary organisation (Use)	Actions
Title 1	Literary work	Org. 1	Partial orphan	25/04/2012	Org.3, Org. 1	
Title 2	Literary work	Org. 2	Orphan	30/05/2012	Org.2, Org. 3, Org. 4	
Title 3	Literary work	Org. 4	Not orphan work	12/09/2012	Org.2, Org. 3, Org. 4	

◀ 1 2 3 4 ▶

[Forward](#)

17 pav. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys: tvirtinimas

3.7. Pagrindinė paieška

Registration of Beneficiary Organisation

Orphan Works Database

Search Category ▾

Advanced search

5 search results found ◀ 1 2 3 4 5 6 7 ▶ 15 ▾

File number	Title	Category	Status	Right holder name(s)	Publication / broadcast / production country	Beneficiary organisation	Beneficiary organisation country	Recording date	Contains embedded or incorporated work(s)	Actions
XX-XXXXX-XX	Title 1	Literary Work	Partial Orphan	-	Spain	Organisation 1	Spain	25-01-2014	✓	
XX-XXXXX-XX	Title 2	Literary Work	Orphan	RH Name 2	Italy	Organisation 2	Italy	25-01-2014	✓	
XX-XXXXX-XX	Title 3	Literary Work	Orphan	RH Name 3	United Kingdom	Organisation 3	United Kingdom	25-01-2014	✓	
XX-XXXXX-XX	Title 4	Literary Work	Orphan	RH Name 4	France	Organisation 4	France	25-01-2014	✓	
XX-XXXXX-XX	Title 5	Literary Work	Partial Orphan	-	Germany	Organisation 5	Germany	25-01-2014	✓	

5 search results found ◀ 1 2 3 4 5 6 7 ▶

18 pav. Pagrindinė paieška

Pagrindinės paieškos NS prieinama visuomenės nariams, suinteresuotoms organizacijoms ir ANĮ. Naudotojas išskleidžiamajame sąraše pažymi vieną iš temų, užpildo tuščią teksto lauką ir spusteli „Paieška“. Paieškos temos yra tokios:

- aprašas;
- pavadinimas;
- kategorija;
- teisių turėtojas.

Naudotojai gali atlikti patikslintą paiešką; ji aprašyta tolesniuose skirsniuose „Paieška: visuomenės narys“, „Paieška: suinteresuotos organizacijos naudotojas“ ir „Paieška: atsakinga nacionalinė įstaiga“.

3.8. Paieška: visuomenės narys

English AA Login

 EU OBSERVATORY
EUROPEAN OBSERVATORY ON INFRINGEMENTS
OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Promoting and supporting intellectual property value

Home | About the EU Observatory | Intellectual property for... | Reports and studies | News & Events

Registration of Beneficiary Organisation

Orphan Works Database Search

Advanced search criteria

Title of work Right holder name(s)

Publication / broadcast / production country Description

Category of work

Basic Search

5 search results found 1 2 3 4 5 6 7 15

File number	Title	Category	Status	Right holder name(s)	Publication / broadcast / production country	Beneficiary organisation	Beneficiary organisation country	Recording date	Contains embedded or incorporated work(s)	Actions
XX-XXXX-XX	Title 1	Literary Work	Partial Orphan	-	Spain	Organisation 1	Spain	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 2	Literary Work	Orphan	RH Name 2	Italy	Organisation 2	Italy	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 3	Literary Work	Orphan	RH Name 3	United Kingdom	Organisation 3	United Kingdom	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 4	Literary Work	Orphan	RH Name 4	France	Organisation 4	France	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 5	Literary Work	Partial Orphan	-	Germany	Organisation 5	Germany	25-01-2014	✓	

5 search results found 1 2 3 4 5 6 7

19 pav. Paieška: visuomenės narys

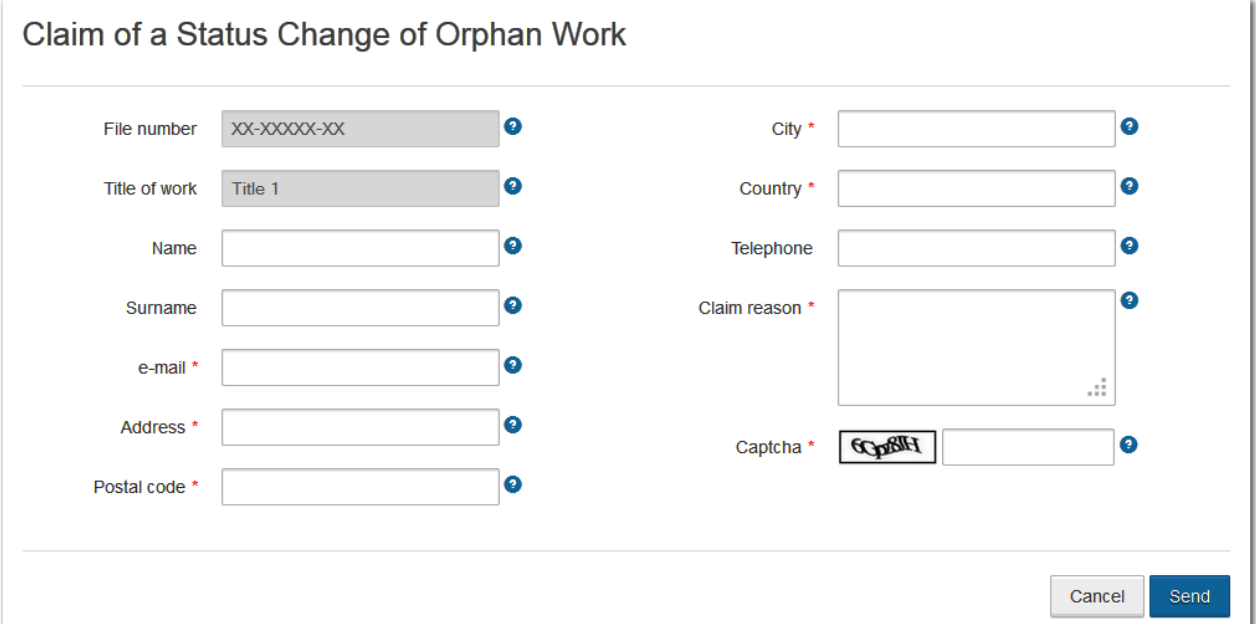
Visuomenės nariui spustelėjus „Paieška“ ir radinių lentelėje pasirodžius paieškos rezultatams, pasirinkus atitinkamą rezultatų eilutę galima pamatyti išsamius duomenis apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas visuomenės nariui tampa prieinamas du kartus spustelėjus atitinkamą eilutę. Įrašo būsena nekeičiama.

Paieškos rezultatai apima tik kūrinius, kurių įrašų statusas „Patvirtinta“, o kūrinio statusas – „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys“ arba „Iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinys“. Kitokie įrašo ir kūrinio statusų deriniai visuomenės nariui nerodomi. Informacija apie „Iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinio“ teisių turėtojus šiam naudotojų tipui nepateikiama.

3.9. Reikalavimas keisti statusą (visuomenės narys, kuris yra teisių turėtojas)

Teisių turėtojas teises į nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statuso keitimą gali pareikšti tiesiog duomenų bazėje. Tai nėra privaloma funkcija; jos taikymas priklauso nuo nacionalinės teisės aktų, reguliuojančių Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų direktyvos taikymą.

Visuomenės narys teises į nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statuso keitimą gali pareikšti per sąsają „Paieška: visuomenės narys“, spustelėjęs „Pareikšti“ . Pasirodo toks iškylantysis langas:

Claim of a Status Change of Orphan Work

File number: XX-XXXXX-XX

Title of work: Title 1

Name: [input field]

Surname: [input field]

e-mail: [input field]

Address: [input field]

Postal code: [input field]

City: [input field]

Country: [input field]

Telephone: [input field]

Claim reason: [text area]

Captcha: [input field]

Buttons: Cancel, Send

20 pav. Reikalavimas keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinų statusą

Iškylančiame lange visuomenės narys įrašo statuso keitimo priežastis ir kitą būtina informaciją, spustelėjęs „Siųsti“, ir kūrinį naudojančioms suinteresuotoms organizacijoms automatiškai siunčiamas pranešimas. Suinteresuota organizacija įrašo savininkė gauna kitokį pranešimą. Jame teigiama, kad galimas teisių turėtojas reikalauja keisti statusą ir suinteresuota organizacija (kaip įrašo savininkė) turi patvirtinti teisių turėtojo pateiktą informaciją atsižvelgdama, jei tai būtina, į nacionalinės teisės aktus, reguliuojančius Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų direktyvos įgyvendinimą. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas pasikeičia į „Reikalaujama keisti statusą“.

Ši funkcija matoma vešiesiems naudotojams, todėl turi būti realizuojama taip, kad būtų išvengta kenkėjiškų veiksmų, galinčių sukelti sistemos gedimą.

3.10. Reikalavimas keisti statusą (suinteresuota organizacija)

Toliau pateikiamas paveikslas iliustruoja, kaip suinteresuota organizacija per atitinkamą sąsają gali matyti, ar yra tikrintinų reikalavimų keisti statusą. Visų lentelėje pateikiamų nenustatytų teisių turėtojų kūrinų statusas yra „Reikalaujama keisti statusą“.

Title of work	Category of work	Right holder	Actions
Title 1	Literary Work	Right holder Name 1, Right holder Surname 1	
Title 2	Literary Work	Right holder Name 2, Right holder Surname 2	

21 pav. Reikalavimai keisti statusą: užduočių sąrašas

Spustelėjus peržiūros piktogramą, suinteresuota organizacija nukreipiama į šią NS:

Claim of a Status Change of Orphan Work

File number:

Title of work:

Name:

Surname:

e-mail:

Address:

Postal code:

City:

Country:

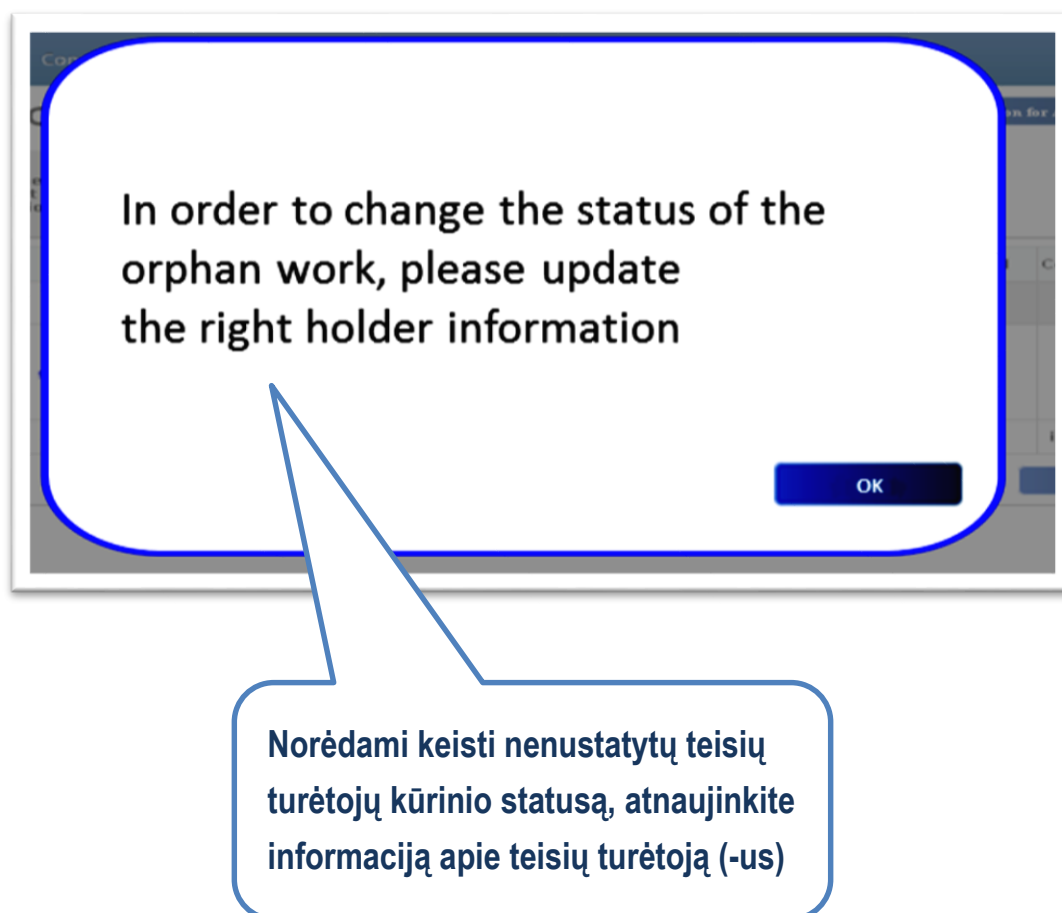
Telephone:

Claim reason:

22 pav. Reikalavimas keisti statusą: išsamus užduočių sąrašas

Per šią sąsają suinteresuota organizacija gali patikrinti anksčiau pateiktus galimo teisių turėtojo duomenis (20 pav). Suinteresuota organizacija gali nuspręsti, ar atmesti reikalavimą keisti statusą (nes pateikta informacija netinkama arba neišsami), ar jį pakeisti. Suinteresuotai organizacijai spustelėjus „Atmesti“, statusas „Reikalaujama keisti statusą“ keičiamas ankstesniu statusu, o suinteresuota organizacija nukreipiama į ankstesnę NS („Reikalavimas keisti statusą (suinteresuota organizacija)“).

Jeigu pateikti duomenys teisingi, suinteresuota organizacija spusteli mygtuką „Keisti statusą“, ir ekrane atsiranda toks pranešimas:

23 pav. Pranešimas apie statuso keitimą

Naudotojui spustelėjus „Gera!“, suinteresuota organizacija nukreipiama į sąsają „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: išsami informacija“. Naudotojas (įrašo savininkas) gali redaguoti įrašo duomenis ir įtraukti teisių turėtoją į sąsajos „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: išsami informacija“ nustatytų ir surastų teisių turėtojų sąrašą (tai taikoma ir pagrindiniams, ir įterptiems kūriniais). Kai suinteresuota organizacija pateikia duomenis, ji nukreipiama į ankstesnę NS (t. y. „Reikalavimas keisti statusą (suinteresuota organizacija)“).

Atkreiptinas dėmesys, kad statuso pakeitimo apžvalga matoma visoms nenustatytų teisių turėtojų kūrinį naudojančioms suinteresuotoms organizacijoms (14 pav).

3.11. Paieška: suinteresuotos organizacijos naudotojas

My Home

Orphan Works Database Search

Advanced search criteria

File number	<input type="text"/>	Identifier	<input type="text"/>
Title of work	<input type="text"/>	Right holder name(s)	<input type="text"/>
Publication / broadcast / production country	<input type="text"/>	Organisation country	<input type="text"/>
Competent national authority	<input type="text"/>	Organisation	<input type="text"/>
Category of work	<input type="text"/>	Description	<input type="text"/>
ISN	<input type="text"/>	Recording date from	<input type="text"/>
Orphan work status	<input type="text"/>	Recording date to	<input type="text"/>
Project	<input type="text"/>		

5 search results found 15

File number	Title	Category	Status	Right holder name(s)	Publication / broadcast / production country	Beneficiary organisation	Beneficiary organisation country	Recording date	Contains embedded or incorporated work(s)	Actions
XX-XXXX-XX	Title 1	Literary Work	Claimed	RH Name 1	Spain	Organisation 1	Spain	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 2	Literary Work	Claimed	RH Name 2	Italy	Organisation 2	Italy	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 3	Literary Work	Claimed	RH Name 3	United Kingdom	Organisation 3	United Kingdom	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 4	Literary Work	Partial Orphan	RH Name 4	France	Organisation 4	France	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 5	Literary Work	Partial Orphan	RH Name 5	Germany	Organisation 5	Germany	25-01-2014	✓	

5 search results found

24 pav. Paieška: suinteresuota organizacija

Paieškos rezultatai rodomi paieškos lentelėje. Joje suinteresuota organizacija, spustelėjusi „Peržiūra“, gali matyti išsamius duomenis apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį (nekeičiamoji būseną); jeigu suinteresuota organizacija yra įrašo savininkė, spustelėjusi „Redaguoti“ ji gali keisti įrašo duomenis.

3.12. Paieška: atsakinga nacionalinė įstaiga

[My Home](#)

Orphan Works Database Search

Advanced search criteria

File number	<input type="text"/>	Identifier	<input type="text"/>
Title of work	<input type="text"/>	Right holder name(s)	<input type="text"/>
Publication / broadcast / production country	<input type="text"/>	Organisation country	<input type="text"/>
Competent national authority	<input type="text"/>	Organisation	<input type="text"/>
Category of work	<input type="text"/>	Description	<input type="text"/>
ISN	<input type="text"/>	Recording date from	<input type="text"/>
Orphan work status	<input type="text"/>	Recording date to	<input type="text"/>
Project	<input type="text"/>		

5 search results found ◀ 1 2 3 4 5 6 7 ▶ 15 ▾

File number	Title	Category	Status	Right holder name(s)	Publication / broadcast / production country	Beneficiary organisation	Beneficiary organisation country	Recording date	Contains embedded or incorporated work(s)	Actions
XX-XXXX-XX	Title 1	Literary Work	Claimed	RH Name 1	Spain	Organisation 1	Spain	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 2	Literary Work	Claimed	RH Name 2	Italy	Organisation 2	Italy	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 3	Literary Work	Claimed	RH Name 3	United Kingdom	Organisation 3	United Kingdom	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 4	Literary Work	Partial Orphan	RH Name 4	France	Organisation 4	France	25-01-2014	✓	
XX-XXXX-XX	Title 5	Literary Work	Partial Orphan	RH Name 5	Germany	Organisation 5	Germany	25-01-2014	✓	

5 search results found ◀ 1 2 3 4 5 6 7 ▶

25 pav. Paieška: ANI

Paieškos rezultatai rodomi paieškos lentelėje. Joje ANĮ, spustelėjusi „Tvirtinti“ ➡, gali naudoti kūrinių įrašo tvirtinimo funkciją. Piktograma „Tvirtinti“ matoma tik kūrinių statusui esant „Laukiama tvirtinimo“ arba „Keitimai tvirtinami“. Įrašas duomenis pateikiančiai ANĮ prieinamas nekeičiamosios būsenos.

Radiniai apima ir kūrinius, kurių statusas „Reikalaujama keisti statusą“. ANĮ šie kūriniai prieinami tik nekeičiamosios būsenos ir negali būti tvirtinami.

3.13. Suinteresuotos organizacijos ir organizacijos pagrindinio naudotojo registravimas

Observatory tinklalapyje pateikiama suinteresuotos organizacijos ir organizacijos pagrindinio naudotojo (naudotojo, kuris gali registruoti kitus naudotojus suinteresuotos organizacijos viduje) registracijos forma. Jeigu duomenų bazėje nėra informacijos apie suinteresuotą organizaciją ir nėra suinteresuotos organizacijos pagrindinio naudotojo, suinteresuota organizacija privalo įrašyti būtiną informaciją apie save.

Užpildžius formą, informacija apie suinteresuotą organizaciją el. laišku teikiama ANĮ, kuri savo ruožtu siunčia šią informaciją į duomenų bazę (ANĮ sistemos siunčiamame el. laiške pranešama, kad naujos suinteresuotos organizacijos pateikta informacija turi būti perduota į duomenų bazę).

Register beneficiary organisation / master user

<p>User login * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>User name * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>User surname * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>User e-mail * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Telephone * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p>	<p>Organisation * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Organisation e-mail * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Address <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Postal code <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>City <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Country * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p> <p>Captcha * <input style="width: 90%;" type="text"/> ?</p>
---	--

26 pav. Suinteresuotos organizacijos ir organizacijos pagrindinio naudotojo registravimas

Registracijos vardas. Naudotojo identifikatorius, pvz., slapyvardis, kurį būtina įrašyti norint prisijungti prie sistemos.

Naudotojo vardas. Asmens, norinčio registruoti save ir organizaciją, vardas.

Naudotojo pavardė. Asmens, norinčio registruoti save ir organizaciją, pavardė.

Naudotojo el. paštas. Suinteresuotos organizacijos naudotojo el. paštas. Šiuo el. paštu bus siunčiami nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės pranešimai.

Telefonas. Suinteresuotos organizacijos naudotojo telefono numeris.

Organizacija. Suinteresuotos organizacijos pavadinimas.

Organizacijos el. paštas. Suinteresuotos organizacijos el. paštas. Šiuo el. paštu bus siunčiami nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės pranešimai.

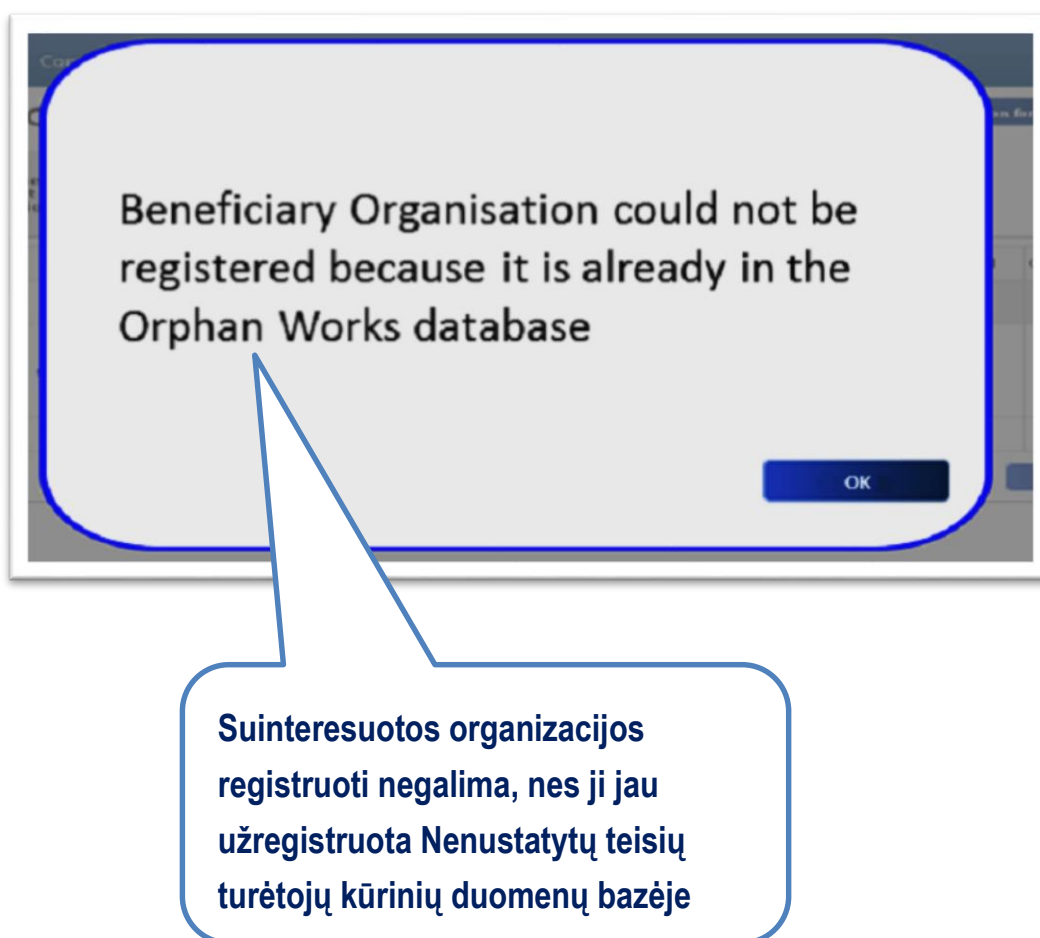
Adresas. Suinteresuotos organizacijos adresas.

Pašto kodas. Suinteresuotos organizacijos pašto kodas.

Miestas. Miestas, kuriame įsteigta suinteresuota organizacija.

Šalis. Šalis, kurioje įsteigta suinteresuota organizacija.

Jeigu duomenys apie suinteresuotą organizaciją duomenų bazėje jau įrašyti, naudotojui siunčiamas pranešimas, ir naudotojas negali tęsti registracijos.

27 pav. Pranešimas apie tai, kad suinteresuota organizacija jau užregistruota duomenų bazėje

3.14. Informacijos apie suinteresuotą organizaciją ir organizacijos pagrindinį naudotoją tvirtinimas

Norėdama tvirtinti informaciją apie suinteresuotą organizaciją ir organizacijos pagrindinį naudotoją, ANĮ turi užpildyti užduočių sąrašo „Informacijos apie suinteresuotą organizaciją ir organizacijos pagrindinį naudotoją tvirtinimas“ laukus. Patvirtinta informacija patenka į duomenų bazę.

Forward information about beneficiary organisation My Home

Select all Quick search

Organisation name	User name	User e-mail	Organisation country	Organisation telephone	Organisation e-mail
test1 organisation	Test User 1	user1@test.com	Spain	+34677231452	test1org@test1org.com
test2 organisation	Test User 2	user2@test.com	Germany	+34634531678	test2org@test2org.com

◀ 1 2 3 4 ▶

[Forward](#)

28 pav. Informacijos apie suinteresuotą organizaciją ir organizacijos pagrindinį naudotoją teikimas

3.15. ANĮ naudotojo registravimas

Užregistravus ANĮ ir ANĮ pagrindinį naudotoją, ANĮ pagrindiniam (-iams) naudotojui (-ams) suteikiama prieiga prie toliau pateikiamos NS, per kurią jie gali registruoti kitus pagrindinius naudotojus (suinteresuotos organizacijos viduje).

Register Competent National Authority user My Home

User login * ⓘ

User name * ⓘ

User surname * ⓘ

User e-mail * ⓘ

Telephone * ⓘ

Address ⓘ

Postal code ⓘ

Competent national authority * ⓘ

Competent national authority e-mail * ⓘ

City ⓘ

Country * ⓘ

Master user Yes No ⓘ

[Cancel](#) [Register](#)

29 pav. ANĮ naudotojo registravimas

3.16. Suinteresuotos organizacijos naudotojų registravimas

Užregistravus suinteresuotą organizaciją ir suinteresuotos organizacijos pagrindinį (-ius) naudotoją (-us), suinteresuotos organizacijos pagrindiniam (-iams) naudotojui (-ams) leidžiama registruoti kitus naudotojus. Suinteresuotos organizacijos pagrindinis naudotojas gali registruoti kitus pagrindinius naudotojus (suinteresuotos organizacijos viduje).

Suinteresuotos organizacijos pagrindinis naudotojas kitus suinteresuotos organizacijos naudotojus gali registruoti per šią NS:

The screenshot shows a web form titled "Register beneficiary organisation user" with a "My Home" link in the top right corner. The form is divided into two columns of input fields. The left column contains: "User login*", "User name*", "User surname*", "User e-mail*", "Telephone*", "Address", and "Postal code". The right column contains: "Organisation*", "Organisation e-mail*", "City", "Country*", and "Master user" with radio buttons for "Yes" and "No". Each field has a small question mark icon to its right. At the bottom right of the form are "Cancel" and "Register" buttons.

30 pav. Suinteresuotos organizacijos naudotojų registravimas

Suinteresuotos organizacijos naudotojui pasirinkus šalį, išskleidžiamajame organizacijų sąrašė pateikiamas tos šalies suinteresuotos organizacijos.

Suinteresuotos organizacijos naudotojus duomenų bazėje gali registruoti suinteresuotos organizacijos pagrindinis naudotojas (teikiant šią informaciją duomenų bazei ANĮ dalyvavimas nebūtinai).

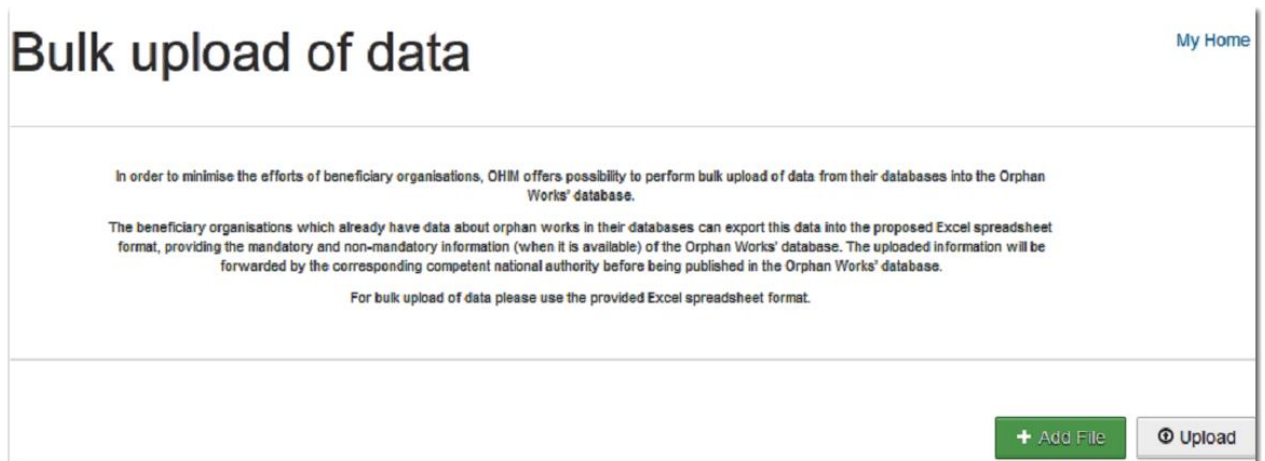
Už tai, kad naudotojų registracija būtų atliekama tinkamai, atsakinga suinteresuota organizacija.

3.17. Paketinis siuntimas

Siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti suinteresuotų organizacijų sąnaudas, duomenų bazėje suteikiama galimybė paketinių būdu išsiųsti duomenis iš nacionalinių duomenų bazių į Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazę.

Suinteresuotos organizacijos, savo duomenų bazėse jau turinčios duomenis apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinius, gali siųsti šiuos duomenis joms siūlomu *Excel* skaičiuoklės formatu pateikdamos privalomą ir neprivalomą Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės informaciją (kai tokia yra). Informaciją Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazėje pateikia atitinkama ANĮ.

Suinteresuotos organizacijos naudotojas siunčia *Excel* failą per šią sąsają:

31 pav. Paketinio siuntimo NS

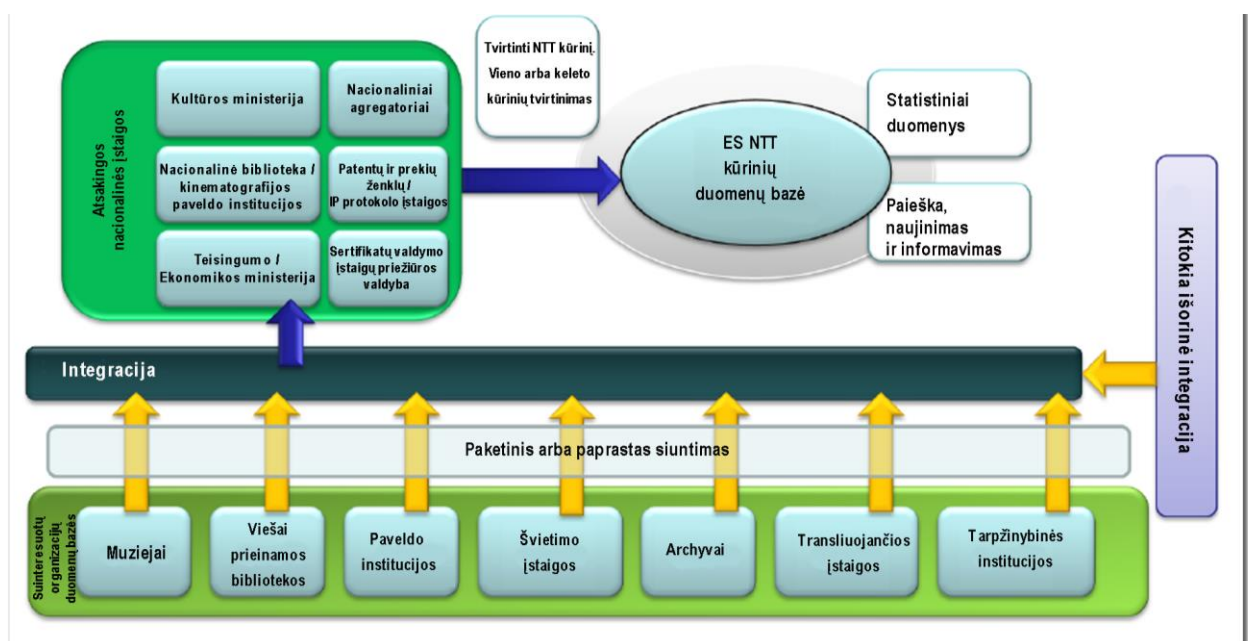
3.18. Integracija

Integracija būtina tam, kad būtų galima įtraukti esamus įvairių organizacijų duomenis apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinius į Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazę. Siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės plėtros ir būsimos priežiūros darbų sąnaudas, duomenys turi būti siunčiami standartiniu, paprastai duomenis teikiančios organizacijos subjektų taikomu būdu.

Kuriant duomenų bazės projektą buvo analizuojami šie kiekvieno sektoriaus standartai: MARC, MARC21, MARCXML, ISAD(G), EAD, SPECTRUM.

Atlikus analizę prieita prie išvados, kad standartai neapima visų Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazei būtinų duomenų, todėl buvo parengtas naujas bendras failų formatas, apimantis visą būtiną informaciją.

Naujajį failą suinteresuotos organizacijos siunčia per „Paketinio siuntimo“ sąsają.

32 pav. Integracija

Integracija leidžia išsiųsti vieną arba daugiau nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašų. Išsiųstus įrašus tvirtina atitinkamos ANĮ.

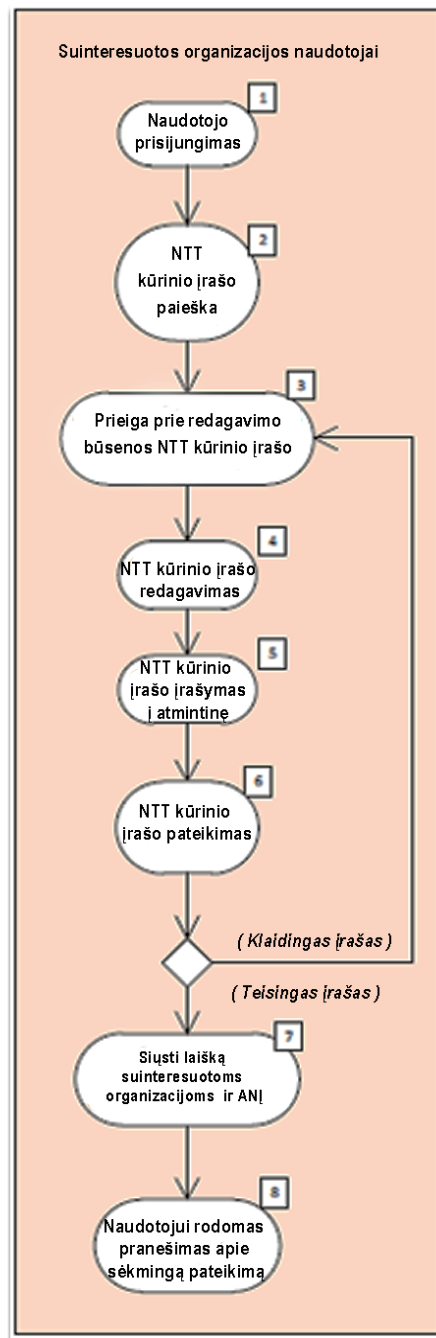
Turi būti įmanoma tolesnė integracija su išorinėmis sistemomis (pvz., *Europeana*, *ARROW* ir kt.). Taip pat svarbu kiek įmanoma labiau sumažinti Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazės plėtros darbų sąnaudas.

Jeigu suinteresuotų organizacijų sistemos atitinka OHIM integracijos sutartyje numatytus parametrus, galima atlikti tiesioginius siuntimus. Duomenys neskelbiami, kol atitinkama ANĮ jų nepatvirtina, kaip apibrėžiama skirsnyje „Įrašo tvirtinimas“.

Integracija su kitomis išorinėmis programinės įrangos sistemomis (pvz., *Europeana*, *ARROW* ir kt.) šiame dokumente detaliau nenagrinėjama.

4. Veiksmų eiga

4.1. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: veiksmų eiga

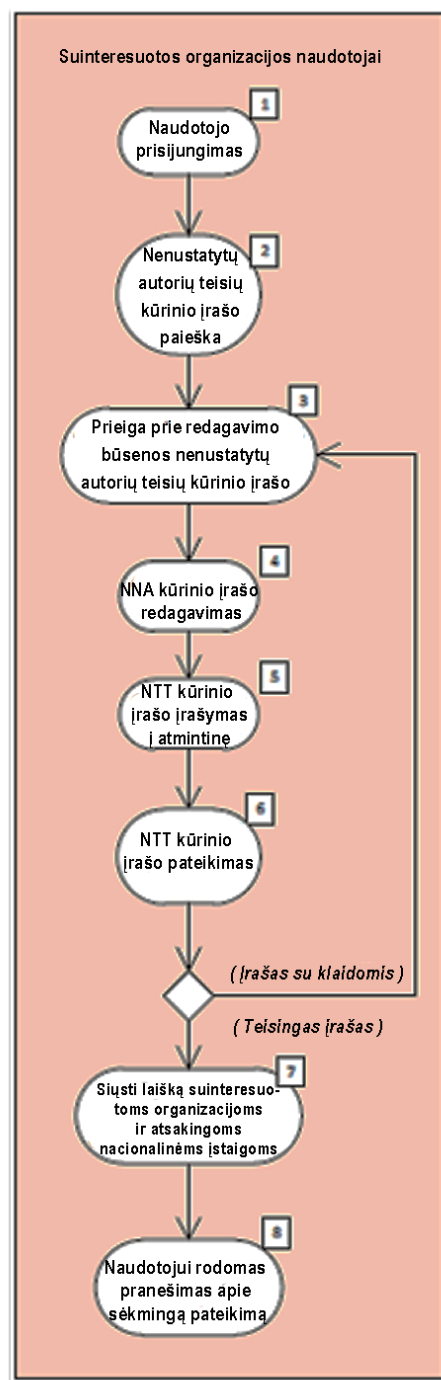
33 pav. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašas: veiksmų eiga

Veiksmai:

1. Suinteresuota organizacija prisijungia, pateikdama savo prisijungimo duomenis.
2. Suinteresuota organizacija pateikia nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo duomenis.
3. Suinteresuota organizacija įrašo nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo duomenis į atmintinę. Įrašo statusas tampa „Juodraštis“.

4. Suinteresuota organizacija pateikia nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašą. Jei įrašė esama klaidų, suinteresuota organizacija apie tai informuojama; jeigu klaidų nėra, įrašo statusas pasikeičia į „Laukiama tvirtinimo“.
5. Jeigu įrašas tinkamas, atitinkamai ANĮ siunčiamas el. laiškas.
6. Suinteresuota organizacija informuojama apie sėkmingą įrašo pateikimą.

4.2. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo naujinimas: veiksmų eiga

34 pav. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo naujinimas: veiksmų eiga

Suinteresuota organizacija gali redaguoti įrašą pagal tokius veiksmų planus:

1 veiksmų planas (iki tvirtinimo)

Įrašo statusas „Laukiama tvirtinimo“

Veiksmai:

1. Suinteresuota organizacija prisijungia, pateikdama savo prisijungimo duomenis.
2. Suinteresuota organizacija atlieka paiešką. Radiniai pateikiami suinteresuotai organizacijai.
3. Suinteresuota organizacija pasirenka norimą įrašą (įrašas yra redagavimo būsenos).
4. Suinteresuota organizacija gali daryti įrašo pakeitimus.

Suinteresuota organizacija (įrašo savininkė) gali keisti duomenis per bet kurią NS. Kitos nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojančios suinteresuotos organizacijos gali tik teikti informaciją apie naujus naudojimo atvejus per NS „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimas“.

5. Suinteresuota organizacija įrašo nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo duomenis į atmintinę. Įrašo statusas pasikeičia į „Juodraštis“.
6. Suinteresuota organizacija pateikia nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašą. Jeigu įrašė esama klaidų, suinteresuota organizacija apie tai informuojama; jeigu klaidų nėra, įrašo statusas pasikeičia į „Laukiama tvirtinimo“.
7. Jeigu įrašas tinkamas, ANĮ siunčiamas el. laiškas.
8. Suinteresuota organizacija informuojama apie sėkmingą įrašo pateikimą.

2 veiksmų planas (po tvirtinimo)

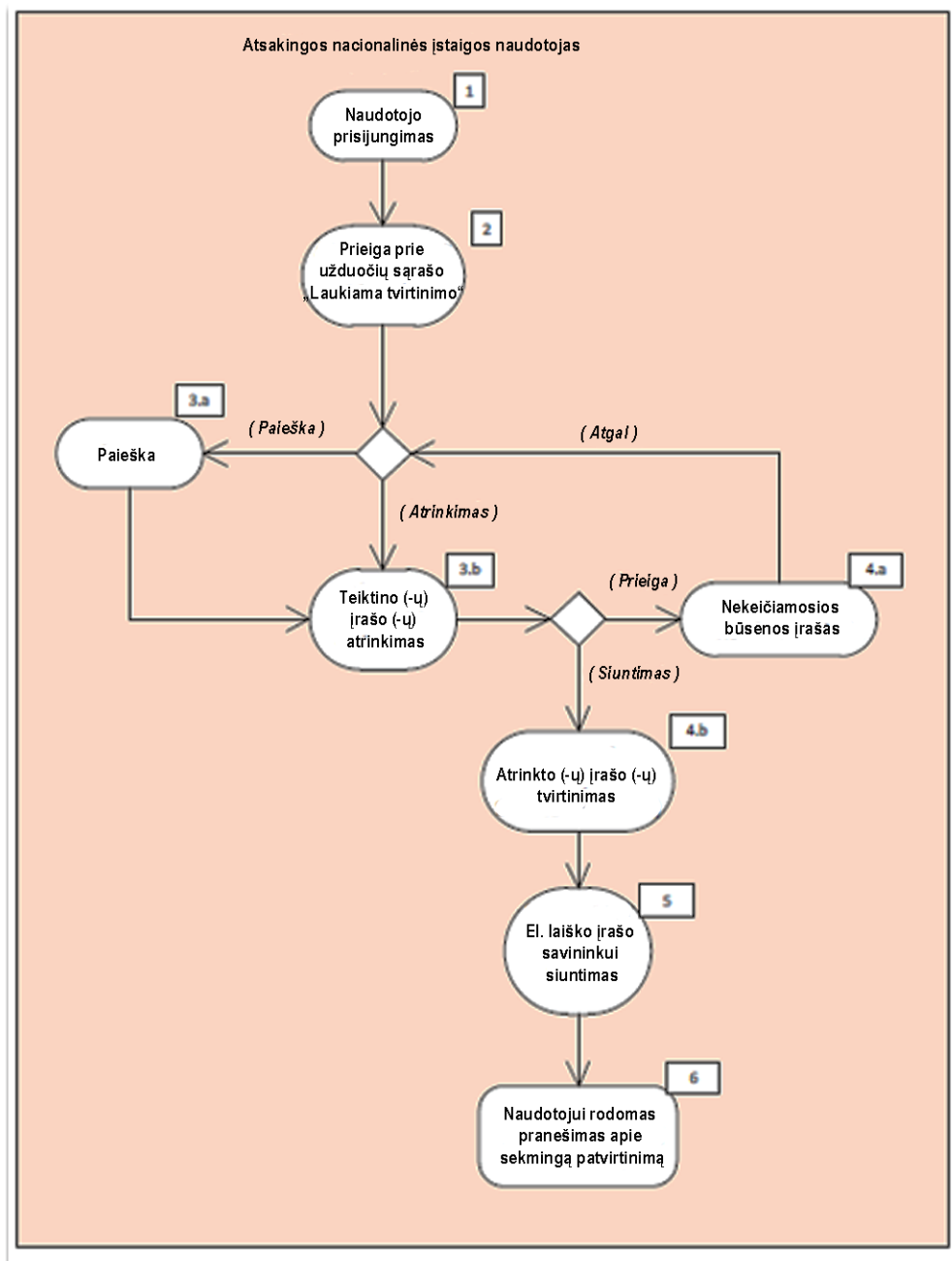
Įrašo statusas „Patvirtinta“

Veiksmai:

1. Suinteresuota organizacija prisijungia, pateikdama savo prisijungimo duomenis.
2. Suinteresuota organizacija atlieka paiešką. Radiniai pateikiami suinteresuotai organizacijai.
3. Suinteresuota organizacija pasirenka norimą įrašą (įrašas yra redagavimo būsenos).
4. Suinteresuota organizacija (įrašo savininkė) gali keisti duomenis per bet kurią NS. Kitos nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojančios suinteresuotos organizacijos gali tik teikti informaciją apie naujus naudojimo atvejus per NS „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašas: nenustatytų teisių turėtojų kūrinių naudojimas“.
5. Suinteresuota organizacija įrašo nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo duomenis į atmintinę. Įrašo statusas pasikeičia į „Redaguota“.
6. Suinteresuota organizacija pateikia nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašą. Jeigu įrašė esama klaidų, suinteresuota organizacija apie tai informuojama; jeigu klaidų nėra, įrašo statusas pasikeičia į „Keitimai tvirtinami“.
7. Jeigu įrašas tinkamas, ANĮ ir atitinkamoms suinteresuotoms organizacijoms siunčiamas el. laiškas.

8. Suinteresuota organizacija informuojama apie sėkmingą įrašo pateikimą.

4.3. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo tvirtinimas: veiksmų eiga

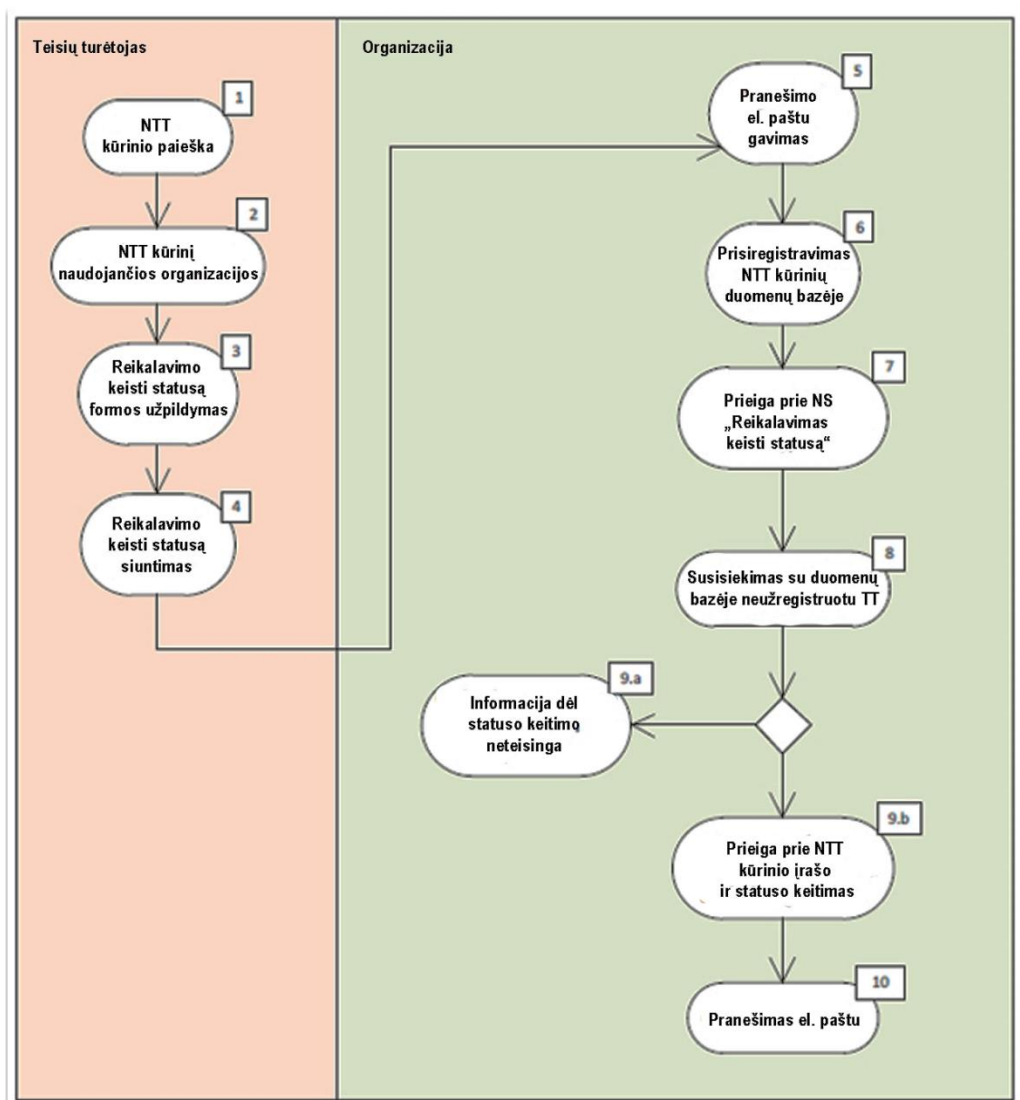
35 pav. Naujo nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašo teikimas: veiksmų eiga

Veiksmai:

1. ANĮ prisijungia, pateikdama savo prisijungimo duomenis.

2. ANĮ nukreipiama į tvirtinimo NS, ekrane rodomas statuso „Laukiama tvirtinimo“ užduočių sąrašas. Sąraše teikiami įrašai, kurių statusas „Laukiama tvirtinimo“ ir kurie pateikiami prisijungusio naudotojo ANĮ.
3. a. Per tvirtinimo NS naudotojui suteikiama prieiga prie paieškos NS. Per ją naudotojas gali atlikti atitinkamo įrašo paiešką.
3. b. ANĮ pasirenka iš lentelės vieną arba daugiau įrašų ir jį (juos) tvirtina.
4. a. ANĮ suteikiama prieiga prie pasirinkto (-ų) įrašo (-ų), kuris (-ie) yra nekeičiamosios būsenos.
4. b. ANĮ spustelėjus „Tvirtinti“, pasirinkti įrašai pateikiami; įrašo (-ų) statusas pasikeičia į „Patvirtinta“.
5. Patvirtinus įrašą, įrašo pateikėjui siunčiamas automatinis el. laiškas.
6. ANĮ siunčiamas pranešimas apie sėkmingai patvirtintą įrašą.

4.4. Reikalavimas keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą: veiksmų eiga

36 pav. Reikalavimas keisti nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusą: veiksmų eiga

Veiksmai:

1. Galimas teisių turėtojas (visuomenės narys) atlieka vieno iš savo kūrinų paiešką, pvz., pagal pavadinimą.
2. Radiniai informuoja galimą teisių turėtoją, kad ieškomas kūrinys užregistruotas kaip nenustatytų teisių turėtojų kūrinys ir kad jį naudoja suinteresuotos organizacijos.
3. Galimas teisių turėtojas spustelį piktogramą „Reikalauti“ ir įrašo būtinus duomenis.
4. Galimam teisių turėtojui pateikus reikalavimą, automatiškai siunčiamas pranešimas kūrinį naudojančiai suinteresuotai organizacijai, o nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas pasikeičia į „Reikalaujama keisti statusą“.
5. Suinteresuota organizacija (įrašo savininkė) gauna kitokį pranešimą, Jame teigiama, kad galimas teisių turėtojas reikalauja keisti statusą ir kad suinteresuota organizacija (įrašo savininkė) turi patvirtinti galimo teisių turėtojo pateiktą informaciją.
6. Suinteresuota organizacija prisijungia prie Nenustatytų teisių turėtojų kūrinų sistemos.
7. Suinteresuotai organizacijai suteikiama prieiga prie NS „Reikalavimas keisti statusą“ ir galimo teisių turėtojo atsiųstų reikalavimo keisti statusą duomenų.
8. Suinteresuota organizacija susisiekiama su galimu teisių turėtoju ir paprašo dokumentų, patvirtinančių teises į atitinkamą nenustatytų teisių turėtojų kūrinį. Atkreiptinas dėmesys, kad šis veiksmas atliekamas už sistemos ribų ir kad suinteresuotos organizacijos su galimu teisių turėtoju nebendrauja tiesiogiai (pvz., el. paštu).
9. a. Galimam teisių turėtojui pateikus neteisingus duomenis, suinteresuota organizacija gali atmesti reikalavimą keisti kūrinio statusą.
9. b. Galimam teisių turėtojui pateikus pakankamai duomenų, patvirtinančių teises į nenustatytų teisių turėtojų kūrinį, suinteresuota organizacija pakeičia kūrinio statusą, t. y. iš „Reikalaujama keisti statusą“ į:

„Iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūrinys“ (vieni teisių turėtojai nenustatyti ir nerasti, o kiti (nustatyti ir rasti) leido naudoti savo kūrinį (-ius) atsižvelgiant į jų turimas teises);

„Teisių turėtojai nustatyti“ (pateikta būtina dokumentacija ir nėra kitų teisių turėtojų).

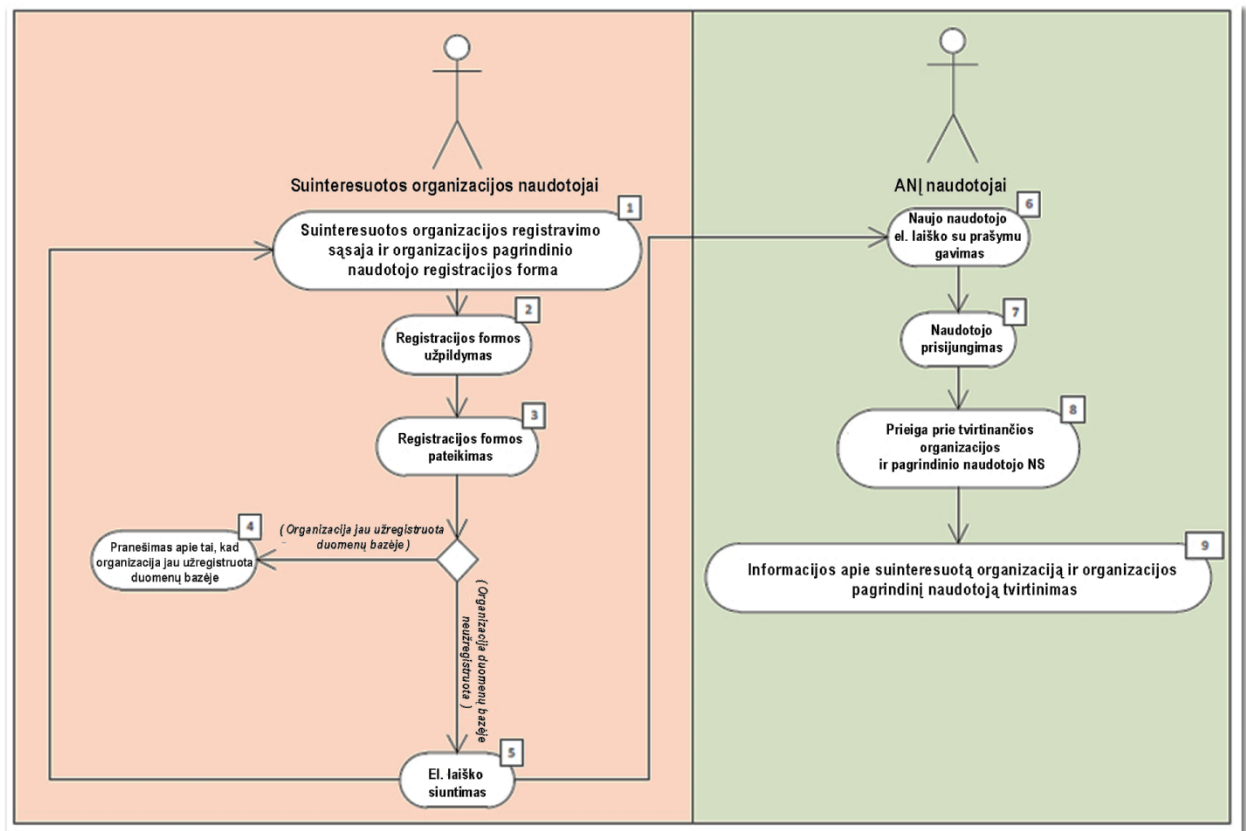
10. Nustatytam teisių turėtojui, visoms kūrinį naudojančioms suinteresuotoms organizacijoms ir šalies, kurioje įsteigta suinteresuota organizacija (įrašo savininkė), ANĮ siunčiamas automatinis pranešimas el. paštu.

Atkreiptinas dėmesys, kad jeigu ryšys su suinteresuota organizacija užmezgamas už sistemos ribų, suinteresuota organizacija gali reikalauti keisti statusą duomenų bazėje galimo teisių turėtojo vardu. Tokiu atveju suinteresuotos organizacijos naudotojas atlieka anksčiau aprašytus reikalavimo keisti statusą veiksmus.

Jeigu galimas teisių turėtojas užmezga ryšį su suinteresuota organizacija, kuri nėra įrašo savininkė, ši suinteresuota organizacija galimam teisių turėtojui pateikia suinteresuotos organizacijos įrašo savininkės kontaktinius duomenis. Įrašo savininkas NS „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinys“ paryškinamas ir aiškiai atskiriamas nuo kitų kūrinį naudojančių suinteresuotų organizacijų.

Atkreiptinas dėmesys, kad statuso pasikeitimo duomenys matomi visoms kūrinį naudojančioms suinteresuotoms organizacijoms.

4.5. Suinteresuotos organizacijos ir jos pagrindinio naudotojo registravimas

37 pav. Suinteresuotos organizacijos ir jos pagrindinio naudotojo registravimas

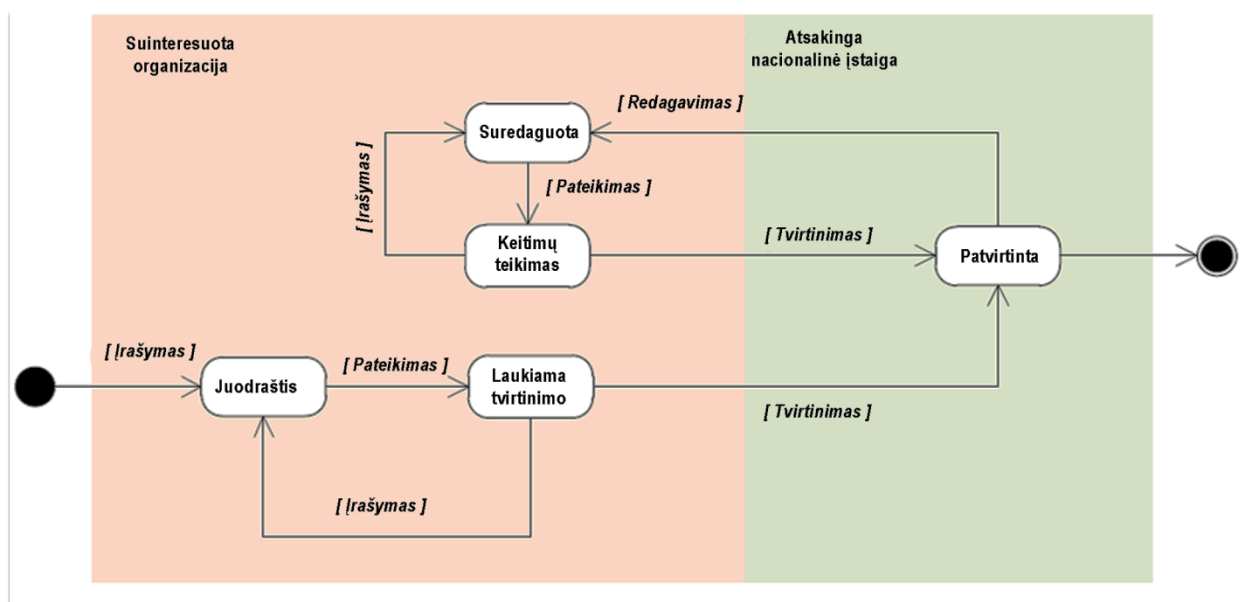
Etapai:

1. Suinteresuota organizacija atveria savo ir savo naudotojo registracijai skirtą formą.
2. Suinteresuotos organizacijos pagrindinis naudotojas užpildo suinteresuotos organizacijos ir naudotojo duomenų registracijos formą.
3. Suinteresuota organizacija pateikia įrašą.
4. Jeigu suinteresuota organizacija jau yra duomenų bazėje, ji ir jos naudotojai neregistruojami. Suinteresuota organizacija ir jos naudotojai apie tai informuojami, ir procesas pasibaigia.
5. Jeigu suinteresuotos organizacijos duomenų bazėje nėra, ANĮ siunčiamas el. laiškas.
6. Atitinkama ANĮ el. paštu gauna įrašą.
7. ANĮ užsiregistruoja Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių duomenų bazėje.
8. ANĮ atveria suinteresuotos organizacijos ir jos pagrindinio naudotojo tvirtinimo NS.
9. ANĮ tvirtina informaciją apie suinteresuotą organizaciją ir pirmąjį pagrindinį naudotoją į duomenų bazę. Informacija apie naują suinteresuotą organizaciją ir pagrindinį naudotoją įrašoma duomenų bazėje.

Suinteresuotos organizacijos pagrindiniam naudotojui sistema siunčia automatinį el. laišką, kuriame pateikiama pagrindinio naudotojo paskyros informacija, t. y. naudotojo vardas ir slaptažodis.

4.6. Įrašo statuso kaita

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo statusai gali būti tokie:

38 pav. Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių įrašo statusai

Juodraštis. Tai pradinis įrašo statusas. Šis statusas naudojamas, kai suinteresuota organizacija rengia įrašą, nusprendžia įrašyti duomenis į atmintinę ir tęsti šį etapą vėliau nepradėdama naujo įrašo.

Laukiama tvirtinimo. Šis statusas rodomas suinteresuotai organizacijai pateikus įrašą.

Redaguota. Šis statusas rodomas suredagavus ir įrašius į atmintinę pateiktą įrašą.

Keitimai tvirtinami. Šis statusas rodomas, kai įrašas pakeičiamas ir tvirtinamas.

5. Duomenų bazės teikiami statistiniai duomenys

Duomenų bazėje galima rasti tokią informaciją:

- suinteresuotos organizacijos pateiktų įrašų skaičių;
- šalies, kurioje įsisteigusi suinteresuota organizacija (toliau tekste – „šalis“), pateiktų įrašų skaičių;
- per atitinkamus metus / mėnesį pateiktų įrašų skaičių;
- suinteresuotos organizacijos pateiktų tam tikros kategorijos įrašų skaičių;
- šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos pateiktų tam tikros kategorijos įrašų skaičių;
- šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos per tam tikrus metus / mėnesį pateiktų tam tikros kategorijos įrašų skaičių;
- tam tikro statuso įrašų skaičių;
- šalies tam tikro statuso įrašų skaičių;
- įterptų kūrinių įrašų skaičių;
- įrašų tam tikra kalba skaičių;
- ANĮ pateiktų įrašų skaičių;
- išleistų / transliuotų kūrinių skaičių;
- neišleistų / netransliuotų kūrinių skaičių;
- kūrinių, suinteresuotos organizacijos užregistruotų kaip „nenustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių, šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos užregistruotų kaip „nenustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių, šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos per tam tikrus metus / mėnesį užregistruotų kaip „nenustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių, suinteresuotos organizacijos užregistruotų kaip „iš dalies nustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių, šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos užregistruotų kaip „nenustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių, šalies tam tikros suinteresuotos organizacijos per tam tikrus metus / mėnesį užregistruotų kaip „nenustatytų teisių turėtojų kūriniai“, skaičių;
- kūrinių statuso keitimo mastas pagal keitimo tipą (žr. „Nenustatytų teisių turėtojų kūrinių statusas ir jo keitimas“);
- teisių turėtojų reikalavimai keisti statusą pagal suinteresuotą organizaciją, šalį, metus, mėnesį;
- dažniausiai ieškomų kategorijų sąrašus.

6. Iliustracijų turinio ir reikšminių žodžių rodyklė

<i>5 search results found</i>	5 radiniai
<i>Actions</i>	Veiksmai
<i>Add alternative title</i>	Įrašyti alternatyvų pavadinimą
<i>Add date</i>	Įrašyti datą
<i>Add embedded or incorporated work</i>	Įrašyti įterptą arba įtrauktą kūrinį
<i>Add file</i>	Pridėti failą
<i>Add ISN</i>	Įrašyti ISN
<i>Add orphan work use</i>	Įrašyti nenustatytų teisių turėtojų kūrinio naudojimo atvejį
<i>Add right holder</i>	Įrašyti teisių turėtoją
<i>Address</i>	Adresas
<i>Advanced search</i>	Patikslintoji paieška
<i>Advanced search criteria</i>	Patikslintosios paieškos kriterijai
<i>Alternative title</i>	Alternatyvus pavadinimas
<i>Anonymous</i>	Anonimas
<i>Back</i>	Atgal
<i>Basic search</i>	Pagrindinė paieška
<i>Beneficiary organisation</i>	Suinteresuota organizacija (subjektas, kuriam taikoma Direktyva 2012/28/ES: valstybėse narėse įsteigta viešai prieinama biblioteka, švietimo įstaiga, muziejus, archyvas, kino arba garso paveldo institucija, vieša transliuojančioji organizacija)
<i>Beneficiary organisation (Owner)</i>	Suinteresuota organizacija (įrašo savininkė)
<i>Beneficiary organisation country</i>	Šalis, kurioje įsteigta suinteresuota organizacija
<i>Beneficiary organisation user</i>	Suinteresuotos organizacijos naudotojas (duomenų bazėje prisiregistravęs asmuo, teikiantis informaciją apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį)
<i>Cancel</i>	Atsisakyti
<i>Captcha</i>	Saugos kodas
<i>Category of work</i>	Kūrinio kategorija
<i>City</i>	Miestas
<i>Claim</i>	Reikalauti
<i>Claim reason</i>	Reikalavimo priežastis
<i>Competent national authority</i>	Atsakinga nacionalinė įstaiga
<i>Competent national authority e-mail</i>	Atsakingos nacionalinės įstaigos el. paštas
<i>Contains embedded or incorporated work(s)</i>	Apima įterptą (-us) arba įtrauktą (-us) kūrinį (-ius)
<i>Country</i>	Šalis
<i>Date</i>	Data
<i>Date (period) of search</i>	Paieškos data (laikotarpis)
<i>Date from... To...</i>	Data nuo ... iki
<i>Description</i>	Aprašas

<i>Draft</i>	Juodraštis
<i>Edit</i>	Redaguoti
<i>E-mail</i>	El. paštas
<i>Embedded or incorporated work</i>	Įterptas arba įtrauktas kūrinys
<i>Exact date</i>	Tiksli data
<i>File No.</i>	Failo nr.
<i>File number</i>	Failo numeris
<i>Forward</i>	Tvirtinti
<i>Forward information about beneficiary organisation</i>	Tvirtinti informaciją apie suinteresuotą organizaciją
<i>Forward orphan work record</i>	Tvirtinti nenustatytų teisių turėtojų kūrinio įrašą
<i>Forward pending</i>	Laukiama tvirtinimo
<i>Forwarded</i>	Patvirtinta
<i>Identifier</i>	Identifikatorius
<i>International standard number</i>	Tarptautinis standartinis numeris
<i>ISN type</i>	ISN tipas
<i>Yes</i>	Taip
<i>Language</i>	Kalba
<i>Master user</i>	Pagrindinis naudotojas (naudotojas, kuris gali registruoti kitus naudotojus ir kitus pagrindinius naudotojus suinteresuotos organizacijos bei atsakingos nacionalinės įstaigos viduje)
<i>Member state(s) of diligent search(es)</i>	Šalis (-ys) narė (-ės), kurioje atlikta kruopšti paieška
<i>Name not known</i>	Vardas nežinomas
<i>Name(s)</i>	Vardas (-ai)
<i>Next</i>	Tolesnis
<i>No</i>	Ne
<i>Not orphan</i>	Teisių turėtojai nustatyti
<i>OK</i>	Gerai
<i>Organisation</i>	Organizacija
<i>Organisation country</i>	Šalis, kurioje įsteigta organizacija
<i>Organisation e-mail</i>	Organizacijos el. paštas
<i>Organisation telephone</i>	Organizacijos telefonas
<i>Orphan</i>	Nenustatytų teisių turėtojų
<i>Orphan work detailed information</i>	Išsami informacija apie nenustatytų teisių turėtojų kūrinį
<i>Orphan work status</i>	Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio statusas
<i>Orphan works database search</i>	Paieška Nenustatytų teisių turėtojų kūrinii duomenų bazėje
<i>Other</i>	Kita
<i>Partial orphan</i>	Teisių turėtojai iš dalies nustatyti
<i>Period of time</i>	Laikotarpis

<i>Please select</i>	Atrinkti
<i>Please select category</i>	Pasirinkti kategoriją
<i>Please select country</i>	Pasirinkti šalį
<i>Please select language</i>	Pasirinkti kalbą
<i>Please select type</i>	Pasirinkti tipą
<i>Postal code</i>	Pašto kodas
<i>Previous</i>	Ankstesnis
<i>Project</i>	Projektas
<i>Publication/broadcast/production country</i>	Išleidimo, transliavimo arba pagaminimo šalis
<i>Publication/broadcast/production information</i>	Informacija apie išleidimą, transliavimą arba pagaminimą
<i>Publisher/producer/broadcaster name(s)</i>	Leidėjo(-ų), gamintojo(-ų) arba transliuotojo(-ų) vardas(-ai)
<i>Quick search</i>	Sparčioji paieška
<i>Recording date</i>	Registracijos data
<i>Recording date from</i>	Įrašymo data nuo
<i>Recording date to</i>	Įrašymo data iki
<i>Register</i>	Registruoti
<i>Reject</i>	Nesutikti
<i>Right holder identified and located</i>	Teisių turėtojas nustatytas ir surastas
<i>Right holder information</i>	Informacija apie teisių turėtoją
<i>Right holder name(s)</i>	Teisių turėtojo (-ų) vardas (-ai)
<i>Rightholder: No information available</i>	Nėra informacijos apie teisių turėtoją
<i>Save</i>	Įrašyti
<i>Search</i>	Ieškoti
<i>Search category</i>	Ieškoti pagal kategoriją
<i>Select all</i>	Atrinkti viską
<i>Send</i>	Siųsti
<i>Status</i>	Statusas
<i>Status change</i>	Statuso keitimas
<i>Status change claimed</i>	Reikalaujama keisti statusą
<i>Submit</i>	Pateikti
<i>Surname</i>	Pavardė
<i>Telephone</i>	Telefonas
<i>Title</i>	Pavadinimas
<i>Title of embedded or incorporated work</i>	Įterpto arba įtraukto kūrinio pavadinimas
<i>Title of work</i>	Kūrinio pavadinimas
<i>Title: No information available</i>	Nėra informacijos apie pavadinimą
<i>Type</i>	Tipas
<i>Unpublished/Not broadcast</i>	Neišleista (netransliuota)
<i>Update date</i>	Naujinimo data
<i>Upload</i>	Išsiųsti

Use of orphan work

Nenustatytų teisių turėtojų kūrinio naudojimas

Santrumpų rodyklė

<i>AN</i>	Atsakinga nacionalinė įstaiga
<i>NS</i>	Naudotojo sąsaja
<i>NTT</i>	Nenustatytų teisių turėtojas
<i>OHIM</i>	Vidaus rinkos derinimo tarnyba (<i>Office for Harmonization in the Internal Market</i>)
<i>TT</i>	Teisių turėtojas

Naudingų ir panaudotų šaltinių sąrašas

Tarptautiniai teisės aktai

[Berno konvencija dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos \(Žin., 1995, 40-988\)](#)

Seimo ratifikuota 1996 m. gegužės 28 d. įstatymu Nr. I-1351 (Žin., 1995, Nr. 40), nors Berno sąjungoje dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos Lietuva dalyvauja nuo 1994 m. gruodžio 14 d.

[Tarptautinė Romos konvencija dėl atlikėjų, fonogramų gamintojų ir transliuojančiųjų organizacijų apsaugos \(Žin., 1999, Nr. 11-249\)](#)

Ratifikuota 1998 m. gruodžio 22 d. įstatymu Nr. VIII-1001 (Žin., 1999, Nr. 11-236), Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1999 m. liepos 22 d.

[Ženevos konvencija dėl fonogramų gamintojų apsaugos nuo neteisėto jų fonogramų kopijavimo \(Žin., 1999, Nr. 82-2416\)](#)

Ratifikuota 1999 m. balandžio 13 d. įstatymu Nr. VIII-1140 (Žin., 1999, Nr. 82-2410), Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 2000 m. sausio 27 d.

[Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos atlikimų ir fonogramų sutartis \(Žin., 2000, Nr. 95-2970\)](#)

Ratifikuota 2000 m. rugsėjo 26 d. įstatymu Nr. VIII-1956 (Žin., 2000, Nr. 95-2967), Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 2002 m. gegužės 20 d.

[Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos autorių teisių sutartis \(Žin., 2001, Nr. 32-1060\)](#)

Ratifikuota 2001 m. kovo 13 d. įstatymu Nr. IX-212 (Žin., 2001, Nr. 32-1056), Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 2002 m. kovo 6 d.

Europos Sąjungos teisės aktai

1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB dėl tam tikrų autorių teisių ir gretutinių teisių taisyklių, taikomų palydoviniam transliavimui ir kabeliniam perdavimui, koordinavimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 17 skyrius, 1 tomas, p. 134)

1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 15 tomas, p. 459)

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 17 skyrius, 1 tomas, p. 230)

2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/84/EB dėl originalaus meno kūrinio perpardavimo teisės autoriaus naudai (OL 2004 m. specialusis leidimas, 17 skyrius, 1 tomas, p. 240)

2004 m. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL 2004 m. specialusis leidimas, 17 skyrius, 2 tomas, p. 32)

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/115/EB dėl nuomos ir panaudos teisių bei tam tikrų teisių, gretutinių autorių teisėms, intelektinės nuosavybės srityje (kodifikuota redakcija) (OL 2006 L 372, p. 12)

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/116/EB dėl autorių ir gretutinių teisių apsaugos terminų derinimo (kodifikuota redakcija) (OL 2006 L 376 p. 28)

2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/24/EB dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (kodifikuota redakcija) (OL 2009 L 111, p. 16)

2000 m. kovo 16 d. Tarybos sprendimas 2000/278/EB dėl PINO autorių teisių sutarties ir PINO atlikimų ir fonogramų sutarties patvirtinimo Europos Bendrijos vardu

2005 m. gegužės 18 d. Europos Komisijos rekomendacija 2005/737/EB dėl kolektyvinio tarptautinio autorių teisių ir gretutinių teisių administravimo teisėtų internetu teikiamų muzikos paslaugų srityje (OL 2005 L 276, p. 54)

2006 m. rugpjūčio 24 d. Europos Komisijos rekomendacija 2006/585/EB dėl kultūrinės medžiagos skaitmeninimo, išsaugojimo skaitmeniniu formatu ir internetinės prieigos prie jos (OL 2006 L 236, p. 28)

2008 m. liepos 16 d. Europos Komisijos Žalioji knyga „Autorių teisės žinių ekonomikoje“

2009 m. spalio 19 d. Europos Komisijos komunikatas „Autorių teisės žinių ekonomikoje“

Lietuvos Respublikos įstatymai ir poįstatyminiai aktai

Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas (Žin., 1999, Nr. 50-1598; Žin., 2003, Nr. 28-1125)

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 214¹⁰ straipsnis (žin., 1985, Nr.1-1) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso XXIX skyrius „Nusikaltimai intelektinei ir pramoninei nuosavybei“ (Žin., 2000, Nr. 89-2741)

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1283 „Dėl Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 1999, Nr. 99-2861)

Autorinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu (fotokopijavimo ar kitu būdu popieriuje) mokėjimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 181 „Dėl autorinio atlyginimo už kūrinių atgaminimą reprografijos būdu (fotokopijavimo ar kitu būdu popieriuje) mokėjimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin. 2002, Nr. 15-574)

Autorių ir atlikėjų asmeninių neturtinių teisių apsaugos tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugpjūčio 12 d. nutarimu Nr. 1018 „Dėl autorių ir atlikėjų asmeninių neturtinių teisių apsaugos tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 80-3655)

Atlyginimo už audiovizualinių kūrinių ar fonogramose įrašytų kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais paskirstymo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugpjūčio 29 d. nutarimu Nr. 1106 (Žin., 2003, 84-3847; 2007, Nr. 102-4156)

Tarpininkavimo derybose tarp autorių teisių ir gretutinių teisių kolektyvinio administravimo asociacijų ir kūrinių bei gretutinių teisių objektų naudotojų taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2008 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. ĮV-96 (Žin., 2008, Nr. 24-889), su pakeitimais, padarytais Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. ĮV-57 (Žin., 2009, Nr. 19-780)

Visuomenės švietimo intelektinės nuosavybės teisių klausimais programa ir jos įgyvendinimo priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. ĮV-260 (Žin., 2010, Nr. 54-2667)

Panaudotos literatūros sąrašas

1. MATULIONYTĖ, Rita (2013). *Skaitmeninės bibliotekos: kūrybių-našlaičių direktyvos įgyvendinimas Lietuvoje* : mokslo studija. Vilnius: Lietuvos teisės institutas. ISBN 978-9986-704-26-3.
Prieiga per internetą: <http://www.teise.org/data/Skaitmenines-bibliotekos.pdf> (žiūrėta 2014 m. lapkričio 1 d.);
2. *Orphan works diligent search guidance for applicants* (2014). Prieiga per internetą: <https://www.gov.uk/government/publications/orphan-works-diligent-search-guidance-for-applicants> [žiūrėta 2014 m. lapkričio 1 d.].